

Naša anketa

Koncom marca minister zahraničia Srbska Ivica Dačić vyslovil názor, že vo svete prebieha nie studená, ale ľadová vojna. Súhlasíte s týmto názorom?

Jaroslav Bulko, predseda ObIV SZPB, Žiar nad Hronom: – Keď po roku 1989 nastali politické zmeny vo východnej časti Európy domnieval som sa, že studená vojna sa skončila. Hlboko som sa mýlil! Konfrontácia medzi USA a Ruskou federáciou prerástla do ľadovej vojny.

Prečo je to tak? Občianske vojny, do ktorých sa zaplietli USA v Iraku a Líbyi, neprinesli ani slobodu, ani pokoj, len destabilizáciu. Bojuje sa aj v Sýrii, kde sa nepodarilo destabilizovať štát. Sýrska armáda s pomocou letectva Ruskej federácie, ale aj ďalších spojencov, porazila islamistov a aj ich ochrancov. Sýria zostala jednotná.

Odpoveď na toto všetko je zostrovanie konfrontácie medzi USA a Ruskom, ktorá naozaj má prvky ľadovej vojny.

Anton Vaňo, predseda ZO SZPB Kanianka: – Súhlasím s názorom ministra zahraničia Srbska Ivicu Dačića, je to ľadová vojna. Je to vyvolaná vojna na základe názoru v prípade náboženských alebo podobných sporov.

Ján Žiak, predseda ObIV SZPB, Prievidza: – Áno, je to ľadová vojna. Hlavne v nej ide o vstup amerického kapitálu do Európy. Vid' prezbrojovanie slovenskej armády.

Bohuslav Bella, podpredseda ZO SZPB, Podhradie: – Tento názor môžem na základe mne dostupných informácií z médií len potvrdiť. Mám pocit, že vo svete sa stupňuje napätie, s niektorými či už lobistickými, alebo náboženskými frakciami sa cieľne stupňuje napätie a umele sa vyvolávajú konflikty v rôznych oblastiach sveta. Vojny prebiehajú nielen klasickým silovým spôsobom, ale prechádzajú už do boja v kybernetickej oblasti, na úrovni sofistikovaných moderných IT technológií.

Karol Glamoš, predseda ZO SZPB, Trenčianske Teplice: – Nie je podstatné, aký prívlastok dáme súčasnej situácii vo svete, ale je hrozné, že ľudia sú nepoučiteľní z minulosti. Namiesto toho, aby svetové mocnosti hľadali všetky možné cesty na zblížovanie a na zmiernenie napätia, naopak, zneužívajú sa, vyhľadávajú a myslím si, že sa aj zámerne vytvárajú rôzne podnety na vyostrovanie rozporov. A to je skutočne mrazivé.

Igor Kovačka, predseda ZO SZPB, Sklabiňa: – Súhlasím na sto percent!!! A trvá to so svetlými prestávkami už pekne dlho. Dokedy? To neviem.

(Pokračovanie na str. 3)

Perlička

Bieloruský Robin Hood

V bieloruskej dedine Kurenec zadržali zlodca, ktorý časť z ukradnutých peňazí minul na zmrzlinu pre deti, hovorí sa na stránke správ vnútorných záležitostí minskej samosprávy.

Miestny obyvateľ vraj zistil, ako mu z auta zmizli ruble v hodnote cca 85 eur a obrátil sa na políciu. Tá zlodca zadržala, no zistila, že zlodca už takmer polovicu lupu minul na zmrzlinu, ktorou hostil deti na ulici.

-r-

„Mníchovská dohoda z roku 1938: Historické ponaučenie“

Pod týmto názvom bola 13. 4. 2018 usporiadaná medzinárodná vedecko-praktická konferencia k 80. výročiu Mníchovského diktátu. V B. Bystrici ju usporiadalo veľvyslanectvo RF v SR, Ruská historická spoločnosť a Múzeum SNP.

Na úvod predstaviteľ veľvyslanectva RF v SR Andrej R. Šabanov predstavil hosti z Ruska a zdôraznil, že v súčasnej Európe nie je téma Mníchova 1938 veľmi populárna. „To, že sa ju na Západe nesnažia príliš často spomínať,

Člen predstavenstva Ruskej historickej spoločnosti a výkonný riaditeľ fondu „História vlasti“ Konstantin I. Mogilevskij prečítal pozdravný list od predsedu RHS Sergeja J. Naryškina, ktorý v ňom uviedol, že „Mní-

Do približne 80. rokov minulého storočia sa na Mníchov nazeralo ako na pokus vyhnúť sa vojne za každú cenu. Potom sa zrodila téza o tragickej chybe západoeurópskych mocností, ktoré si nie celkom správne určili stratégiu zachovania mieru v Európe. No a v ostatnom desaťročí sa objavila téza o nevyhnutnosti Mníchovskej dohody! Hovorí sa v nej o protirečeniach a vzájomnej nedôvere V. Británie a Francúzska na jednej strane a ZSSR na druhej. Zdôrazňuje sa, že práve nedôvera urobila Mníchovskú dohodu možnou a že po jej podpise dosiahla vrchol, uviedol na konferencii člen Ruskej historickej spoločnosti Jurij A. Petrov.

je úplne vysvetliteľné. Snažia sa zachovávať politickú korektnosť, nepripomínať súčasným lídrom Anglicka, Francúzska ich neblahodarnú úlohu, ktorú zohrali v roku 1938,“ povedal Šabanov a zdôraznil: „Ale my si to musíme pripomínať, veď nie nadarmo sa táto konferencia nazýva Historické ponaučenie. Musíme si pripomínať, čo sa vlastne stalo, treba si pripomínať, ako sa lídri Anglicka a Francúzska snažili preorientovať vojenskú mašineriu Tretej ríše na východ na Sovietsky zväz.“

V ďalšom A. R. Šabanov v krátkosti naznačil dôsledky Mníchovského diktátu, osobitne pre Slovensko, ktoré „bolo v marci 1939 postavené pred voľbu – alebo okupácia alebo relatívne samostatný štát... Druhý variant nebol dobrý, lenže všetky možnosti, ktoré stáli pred Slovenskom, boli zlé.“

chovský diktát zruinoval celý systém kolektívnej bezpečnosti v Európe!“ Spôsobili to ústupky Hitlerovi zo strany garantov versailleského svetového poriadku... Nasledovala reťazová reakcia, ktorá dospela do najväčšej vojny v ľudských dejinách.

Ďalej sa k prítomným prihovril aj predseda Matice slovenskej Marián Gešper. Moderátor konferencie riaditeľ Múzea SNP Stanislav Mičev pri tom uviedol, že nedávne spoločné rokovania naznačujú, že „spolupráca MS a Múzea SNP vstupuje do novej etapy“.

„Musíme si uvedomiť, že Mníchovská zrada alebo tzv. dohoda, ako medzinárodný právny akt, spustila reťaz udalostí, ktoré ovplyvnili život a vývoj slovenského národa. Západní spojenci nás zradili... Nezabúdajme, že popri vtedajších jastraboch fašistického Talianska a nacistického Nemecka, bolo

to aj horthyovské Maďarsko. ...1938 rok je aj rokom začatia malej hybridnej vojny voči slovenskému a podkarpatsko-ruskému pohraničiu... Táto okupácia je niečo podobné, ako odstúpenie českého pohraničia..., je to pripomenutie si Mníchovskej zrady do hĺbky. Nie ako spomínanie na minulosť, ale ako zhodnotenie minulých dejín faktom s poučením do budúcnosti,“ dodal predseda MS a zvýraznil, že je to aj preto, „aby sme si zachovali historické kolektívne vedomie a historickú pamäť, aby sa naša národná elita v budúcich historických križovatkách rozhodla správne,... aby sme si zachovali náš početom malý slovenský národ.“

V závere úvodnej časti krátko pozdravil rokovanie aj predseda SZPB Pavol Sečkář, ktorý uviedol: „Sme radi, že konferencia je spojená aj s výstavou (Historicko-dokumentárna výstava, venovaná 80. výročiu Mníchovskej dohody z roku 1938), pretože naši prítomní funkcionári a lektori si ešte viac rozšíria obzor svojich informácií, ktoré využijú pri práci s mladšími generáciami.“ (Pokračovanie na str. 4-5)

Na Duklu sa vráti Kulichova socha

Okresný súd Bratislava II dňa 19. 4. 2018 rozhodol, že premiestnenie súsošia Žalujem, sochára Jána Kulicha (so sovietskym vojacom), z predpočia duklianskeho pamätníka do vyhladkovej veže je protiprávne.

Vojenský historický ústav je povinný uviesť dielo do pôvodného stavu.

HSP, 19. 4. 2018

(Pokračovanie na str. 8)

Na zamyslenie:

Keď ťa iní ohovárajú, je to signál, že máš niečo, na čo majú záľusť.

(Platí to aj na štáty)

Apel patriarchov: Strašná hrozba svetovej vojny

Dramatickú výzvu k pokoju pravoslávnych a východných patriarchov z Blízkeho východu uverejnili 17. 4. na webovej stránke Moskovského patriarchátu. Vzhľadom na nebezpečenstvo svetovej vojny patriarchovia apelujú na vedúcich politikov svetového spoločenstva, aby si uvedomili svoju zodpovednosť voči Bohu a ľudstvu, ako uviedla nadácia „Pro Oriente“ v stredu vo Viedni.

Podstatný význam na vypracovanie dokumentu mali telefonické kontakty ruského patriarchu Kirilla a pápeža Františka, ako aj ekumenického patriarchu Barto-

lomeja I. Signatármí dokumentu sú okrem Kirilla aj patriarcha Youhanna X. z Antiochie, patriarcha Teodor II. z Alexandrie, patriarcha Teofil III. z Jeruzalema, koptský pápež – patriarcha Tavadros II. a sýrsky pravoslávny patriarcha Mor Ignác Afrem II.

„Náš svet dosiahol bod, v ktorom hrozí reálne nebezpečenstvo zrútenia medzinárodných vzťahov a spolupráce pre spoločné blaho ľudskej rodiny,“ uvádza sa vo výzve. „Je jasné, že hrôzy svetových vojen minulého storočia sa dajú so strašnými dôsledkami svetovej vojny v dnešnej dobe sotva porovnávať.“ Vzhľadom na túto hrozbu patriarchovia „v mene Božom“

zapisávajú „vlády členských štátov OSN, aby si uvedomili svoju zodpovednosť voči svojim národom, voči ľudstvu a voči Bohu!“ Signatári ďalej apelujú na členské štáty OSN „aby prekonali svoje názorové rozdiely a spoločne pracovali za pokoj vo svete“. Vyzvali vedúce politické osobnosti, „aby sa vyhýbali ďalšej eskalácii napätí, aby sa vzdali konfrontácie a začali viesť dialóg“.

HSP, 19. 4. 2018

Bundestag: Útok proti Sýrii porušil medzinárodné právo

Vedecká služba Bundestagu na žiadosť ľavicovej strany (Die Linkspartei) analyzovala útok USA, V. Británie a Francúzska proti Sýrii a priznala, že bol narušením medzinárodného práva, píše nemecké noviny Die Welt.

„Nasadenie vojenskej sily proti štátu, na to, aby bol potrestaný za porušenie medzinárodnej konvencie, je porušením medzinárodného zákazu na použitie vojenskej sily,“ hovorí sa medzi iným na 11-tich stranách expertného výnosu ustanoveného na základe požiadavky ľavicovej strany.

Právne opodstatňovanie sa V. Británie, mysliace tým „útok odplaty“, ktorý mal byť reak-

ciou na hypotetické nasadenie chemických zbraní armádou prezidenta Bašara Asada, je dokumentom taktiež stanovené za „nepresvedčivé“. Britská strana trvala na tom, že medzinárodné právo vo výnimočných prípadoch pripúšťa podobné opatrenia na zastavenie utrpenia ľudí, uvádza nemecký list.

Lenže podľa verzie vedcov Bundestagu, predpoklady na ta-

kúto činnosť neexistovali, zdôrazňuje Die Welt. Vedecká služba okrem toho považuje za pochybné, že „vojenské údery sa hodia na to, aby sa odvrátilo ďalšie utrpenie ľudí, osobitne ak sa berú do úvahy budúce obeť sýrskeho konfliktu“.

Die Welt pripomínajú, že vojenský útok proti Sýrii bol uskutočnený bez povolenia Bezpečnostnej rady OSN. Nemecko sa nepripojilo k bombardovaniu, poskytlo však politickú podporu trom spojencom v NATO. Právny základ na to vláda Nemecka neuviedla.

Podľa x-true.info, 21. 4. 2018

J. Paška: USA, V. Británia a Francúzsko porušili záväzky voči SR

Jaroslav Paška v nedávnej relácii O 5 minút 12 poukázal na skutočnosť, že štáty, ktoré uskutočnili raketový útok na Sýriu, porušili nielen medzinárodné právo, ale aj svoje záväzky voči SR.

Vysvetlil, že raketový útok USA, V. Británie a Francúzska bol porušením medzinárodného práva, ale aj ich záväzkov, ktoré sú obsiahnuté v dokumente o spoločnej obrane, ktorý majú tieto štáty podpísaný so Slovenskou republikou.

„Zmluvné strany sa zavazujú, ako je uvedené v Charte Spojených národov, riešiť akékoľvek medzinárodné spory, do ktorých

môžu byť zapojené, mierovými prostriedkami tak, aby nebol ohrozený medzinárodný mier, bezpečnosť a spravodlivosť a zdržia sa vo svojich medzinárodných vzťahoch hrozby silou alebo použitia sily akýmkoľvek spôsobom nezlučiteľným s cieľmi OSN,“ pripomenul poslanec a upozornil, že po prečítaní tohto ustanovenia je asi každému jasné, že USA, V. Británia

a Francúzsko bez súhlasu BR OSN niekoľkonásobne porušili aj svoje záväzky v článku 1 Severoatlantickej zmluvy voči ostatným partnerom.

Na záver k tejto téme dodáva, že by bolo dobré z histórie si pripomenúť Mníchovskú zradu a správanie sa vtedajších spojencov Česko-Slovenska Spojeného kráľovstva a Francúzska, ktorí odovzdali v záujme svojho krátkodobého prospechu náš mladý štát do krvavých Hitlerových rúk.

HSP, 24. 4. 2018

Kto v úmysle narušiť mier... podporuje vojnovú propagandu...

Štefan Harabin, trestný sudca Najvyššieho súdu ozrejmil nič netušiacim politikom, že podľa § 417 – trestného zákona o ohrození mieru, kto v úmysle narušiť mier akýmkoľvek spôsobom podnecuje k vojne, vojnu propaguje, alebo inak podporuje vojnovú propagandu, potrestá sa odňatím slobody na 1 až 10 rokov a ak je to v spojení s cudzou mocou, tak je možné potrestať ho až na doživotie. Harabin to povedal na prednáške o práve na VŠMB v Košiciach pred vyše 300 študentmi.

Harabin spomenul aj britského veľvyslanca na Slovensku, ktorý verejne vyjadril sklamanie, že sme nepodporili diplomatické sankcie proti Rusku a že nám na rozdiel od iných spojencov predložené dôkazy nestačili.

Naše ministerstvo však bolo ticho. Ako vysvetlil Harabin, toto si nesmie dovoliť žiaden veľvyslanec na území hostiteľskej krajiny a minister Lajčák,

alebo aspoň jeho hovorca mali zareagovať, že by mal britský veľvyslanec vážiť slová. Keďže tak neurobili, dali jasne najavo, že britského veľvyslancu vnímajú ako protektora na území SR.

Vojenský útok na Sýriu bol uskutočnený bez mandátu OSN, pričom ani jeden z účastníkov útoku nebol Sýriou napadnutý, čiže v žiadnom prípade nešlo o akt sebaobrany. V medzinárodnom práve sú jediné dva prípady kedy možno použiť silu, v sebaobrane, alebo po schválení Bezpečnostnou radou OSN.

V tejto súvislosti sa Harabin opýtal, či sú naši politici a reprezentanti štátu právne a politicky negramotní? Naše ministerstvo zahraničia si totiž vôbec nevšimlo, že došlo k hrubému porušeniu medzinárodného práva. Následne vyjadril zhorzenie z toho, že máme na čele štátu ľudí, ktorí sa vo svojej naivite a lokajskom postavení neštítia schvaľovať takúto darebácku agresiu.

HSP 2 24. 4. 2018

Čo píšú iní

Ľvovská poslankyňa s gratuláciou Hitlerovi

Poslankyňa za ukrajinskú nacionalistickú stranu „Sloboda“ Mariana Baťjuk uverejnila v sociálnej sieti gratuláciu pri príležitosti narodenín Adolfa Hitlera, uviedol zdroj Zaxid.net.

„Baťjuk uverejnila dva citáty z Hitlerovej knihy Main Kampf. Približne o hodinu však svoj oznam stiahla,“ uvádza Zaxid.net.

Podľa ria.ru, 20. 4. 2018

Nález bômb z 2. sv. vojny v Štúrove

Obyvatelia Ulice kozmonautov v Štúrove momentálne (na dobu ich odstránenia – poznámka redakcie) museli opustiť svoje domovy pre nález funkčných leteckých bômb z obdobia druhej svetovej vojny.

Išlo o štyri funkčné sovietske letecké bomby z druhej svetovej vojny, vážiace 100 kg.

Pravda.sk, 20. 4. 2018 (výňatok)

Rakúsky pediater údajne spolupracoval s nacistami

Rakúsky pediater Hans Asperger, po ktorom je pomenovaná jedna z foriem autizmu, aktívne spolupracoval s nacistami. Tvrdí to vo svojej štúdii publikovanej v odbornom časopise Molecular Autism rakúsky historik lekárstva Herwig Czech. Lekár údajne posielal svojich pacientov do neslávne známej viedenskej kliniky Am Spiegelgrund, ktorá sa podieľala na takzvanej vedeckej eutanázii telesne postihnutých a duševne chorých detí.

Novo objavené dokumenty a lekárske záznamy z doby nacizmu údajne ukazujú, že doktor Asperger sa podlizoval režimu tým, že posielal deti na viedenskú kliniku Am Spiegelgrund, kde boli metodicky zabíjané duševne alebo fyzicky postihnuté deti podľa teórie, že pre rasovo čistú spoločnosť nemajú žiadnu cenu. Na klinike bolo zabitých dokopy 789 detí.

Sám Asperger, ktorý nebol členom nacistickej strany NSDAP, pritom ešte v roku 1980 v prejave na Viedenskej univerzite krátko pred svojou smrťou tvrdil, že odovzdávať deti nacistom odmietal, za čo ho vraj stíhala tajná polícia Gestapo. Czech však napísal, že Asperger sa prispôbil nacistickému režimu a „za svoje uisťovanie o lojalite bol odmeňovaný kariérnymi príležitosťami“.

Akademici univerzity v anglickom Cambridge v úvodníku aktuálneho vydania časopisu Molecular Autism poznamenali, že Asperger „sa vedome stal zubom v súkollí nacistickej vraždiacej mašínérie“ a tiež „súčasťou očí a uší Tretej ríše“.

Pravda.sk, 19. 4. 2018 (krátené)

Spomienky na obeť povstania vo varšavskom gete

V Poľsku si pripomenuli 75. výročie povstania vo varšavskom gete, počas ktorého bolo zabitých okolo 15 tisíc ľudí.

Varšavské geto bolo najväčším z tých, ktoré vytvorili nemecké úrady počas 2. sv. vojny, bolo v ňom okolo 450 tisíc väzňov.

V lete 1942 hitlerovci zlikvidovali takmer všetko obyvateľstvo geta: k aprílu 1943 tam žilo už len nie viac ako 60 tisíc ľudí.

Pochopiac beznádej svojho stavu, členovia niekoľkých mládežníckych antifašistických organizácií sa rozhodli zomrieť so zbraňou v ruke a 19. apríla 1943 sa povstavili proti skupine esesákov. Povstanie vydržalo niekoľko týždňov a bolo kruto potlačené.

Nemeckí fašisti po potlačení povstania ako symbol vyhodili do vzduchu Veľkú varšavskú synagógu.

Podľa ria.ru, 19. 4. 2018

Obvinili 94-ročného bývalého dozorcú z Auschwitzu

Nemecká prokuratúra obvinila 94-ročného bývalého dozorcú nacistického koncentračného tábora Auschwitz zo spoluúčasti na tamojších vraždách.

Prokurátori v Stuttgarte 16. 4. uviedli, že Nemeček, no rodom Srb (jeho meno však nezverejnili) čelí obvineniam ako mladistvý, pretože v čase údajných zločinov mal mať len 19 rokov. Ako príslušník jednotiek SS slúžil v Auschwitzu niekoľko týždňov koncom roka 1942 a začiatkom roka 1943. V tom období poslali nacisti do plynových komôr odhadom 13 335 ľudí a tak bývalý dozorca bol spolu účastný pri masových vraždách. Prostredníctvom svojich advokátov uviedol, že v tom čase nemal ani šajnu o cieľoch toho, čo sa deje.

Podľa pravda.sk a lenta.ru, 16. 4. 2018

(Pokračovanie na str. 5)

Ďalšia poddargovská ZO SZPB

Za účasti podpredsedu a členky predsedníctva oblastného výboru SZPB z Trebišova Pavla Ferenca a Marty Makovej bola v poslednom marcovom týždni založená už ôsma poddargovská základná organizácia. Konkrétne vo Veľkých Ozorovciach. Trebišovčania tým zvýšili počet svojich ZO SZPB na 27.

Na zakladajúcej schôdzi si členovia zvolili výbor v zložení: predsedníčka Eva Uškrťová, tajomník Miloš Varga a pokladníčka Irena Hičáková. Revízorkou ZO SZPB sa stala Lenka Olajošová.

Pavol Ferenc oboznámil členskú schôdzu so Stanovami SZPB a Programovým zameraním po XVI. zjazde SZPB. Informoval aj o pôsobení trebišovskej oblastnej organizácie s konkrétnosťami o 26-tich základných organizáciách.

Pochopiteľne, že prvoradú pozornosť obrátil na najbližšie celoštátne podujatia, ako Deň víťazstva nad fašizmom, Výročie

SNP a Deň hrdinov Karpatsko-duklianskej operácie. Neobišiel pri tom ani obec Veľké Ozorovce, ktorú fašisti koncom novembra 1944 vypálili takmer celú.

Pavol Ferenc, Marta Maková s členmi výboru.

Veď zo 156 domov ich zhorelo 135. Drancovanie prestalo až 2. decembra 1944, keď do obce vstúpili jednotky 4. UF.

P. Ferenc členskú schôdzu informoval aj o podujatiach, ktoré pre členov a ich rodinných príslušníkov organizuje OblV SZPB v Trebišove.

Milan Urban, predseda OblV SZPB Trebišov

Naša anketa

(Dokončenie zo str. 1)

Nikto z normálnych ľudí nechce vojnu a preto príčinu ľadovej vojny treba hľadať v samotnom systéme takej demokracie, ktorá vytvára podmienky pre nehorázne otváranie nožníc medzi chudobou a bohatstvom. Príčinou takéhoto stavu sveta je neuveriteľne bohatá skupina oligarchov, ktorá dokáže cez majetky a financie u demokraticky zvolených vládnych predstaviteľov a pomocou verejných aj vlastných médií vytvoriť takú atmosféru v spoločnosti, že jej časť sa cíti ohrozená a to na oboch stranách barikády. V konečnom dôsledku ide o ochranu kapitálu oligarchov aj na jednej aj na druhej strane, prekrytú štátnymi a národnými záujmami. Do ochrany vlastných záujmov zaťahujú celé národy aj obyčajných ľudí, ktorí nakoniec pod ťarchou propagandy sklonia hlavy a zo svojich daní financujú smrtonosné systémy, ktoré prinášajú oligarchom ďalšie zisky a moc. Kým je to ešte v tejto polohe, tak ešte vďaka bohu... To najhoršie, čo hrozí, si ani neviem predstaviť.

Jozef Pupala, predseda ZO SZPB armádneho generála L. Svobodu, Čierny Potok: – Nesúhlasím. Môj názor je, že už niekoľko rokov prebieha „horúca vojna“! Nie síce globálna, ale posúďme: Vietnam, Grenada, Dominikánska republika, Chile, Falklandy, Irak, Juhoslávia, Líbya, Egypt, Palestína (Gaza), Sýria...!

Koľko mŕtvych? Koľko bômb? Veď len na Vietnam naši súčasní bratia zhodili viac bômb ako v celej druhej svetovej vojne!

Vďaka vyspelej technike Ruska a Číny si Západ nemôže dovoliť rozpútať globálny konflikt. Nás zatiaľ „horúca“ vojna nezasiahla, ale dokedy? Naši kolaboranti vyzývajú na otvorenú vojnu s Ruskom. To je niečo, čo zdravý človek nemôže vysloviť ani pri pive, nieto ešte v ústavnej funkcii.

Jozef Petráš, predseda OblV SZPB, Trnava: – Svet sa rúti do záhuby. Nedodržiavajú sa žiadne normy medzinárodných vzťahov a práva. Všetci politici visia, ako bábky, na šnúrkach najmocnejších Sveta, ktorí sa domnievajú, že si môžu dovoliť všetko. Asi naivne dúfajú, že ich sa hrôza novej jadrovej vojny nedotýka?!

My sme ako ovečky, ktoré ženú na jatky. Dokedy sa necháme obľobovať a klamať?!

Názory respondentov sa nemusia zhodovať s názorom redakcie a vydavateľa.

Ocenenie pre Jozefa Leikerta

Spoločnosť Ludvíka Svobodu so sídlom v Prahe v týchto dňoch ocenila najvyšším vyznamenaním Medailou Ludvíka Svobodu spisovateľa literatúry faktu a básnika Jozefa Leikerta (predseda klubu umelcov, spisovateľov a historikov pri ÚR SZPB), ktorý sa ako historik zaoberá obdobím druhej svetovej vojny, najmä udalosťami, keď boli zatvorené české vysoké školy a študenti odvedení do koncentračného tábora v Sachsenhausene.

Jozef Leikert napísal vyše šesťdesiat kníh, ktoré okrem Slovenska vyšli v 13 krajinách (USA, Ka-

nada, Švédsko, Rusko, Rakúsko, Poľsko, Maďarsko, Bielorusko, Bulharsko, Macedónsko, Srbsko,

Česká republika). Pozoruhodná je aj jeho rozsiahla básnická tvorba.

Na konferencii s názvom Ludvík Svoboda v storočnej histórii Československa profesor Leikert vystúpil s príspevkom na tému Vzťah Gustáva Husáka k Ludvíkovi Svobodovi. (Príspevok uverejníme v budúcom čísle)

Jozef Pupala

Súd uznal Mazureka vinným

Špecializovaný trestný súd (ŠTS) uznal poslanca Milana Mazureka vinným z hanobenia rasy, národa a presvedčenia. Uložil mu peňažný trest vo výške 5-tisíc eur, ak by nezaplatil, musí stráviť vo väzení šesť mesiacov.

Mazurek aj prokurátor sa odvolali, prípad tak smeruje na Najvyšší súd SR.

V záverečnej reči prokurátor žiadal pre poslanca Milana Mazureka podmienený trest a povinné vzdelávanie o rómskom holokauste, ktoré by si však musel zaplatiť sám.

* * *

Poslanec NR SR Milan Mazurek z ĽSNS dostal za svoje hanlivé výroky na adresu rómskeho etnika slabý trest zo strany Špecializovaného trestného súdu (ŠTS). Myslí si to mimoparlamentné Progresívne Slovensko (PS).

Rozsudok v podobe peňažného trestu 5000 eur však vníma ako dôležitý, vidí v ňom dlho očakávaný symbol. „Štát totiž prvýkrát od doby rozpustenia strany Slovenská pospolitosť – Národná strana využil právne nástroje na to, aby extrémistom dôsledne pripomenul, že porušovanie trestného zákona nemožno tolerovať,“ povedala Irena Bihariová z PS. Rozsudok bude mať podľa nej dopad aj na ďalšie rozhodnutia súdov a orgánov činných v trestnom konaní, „keďže vymedzuje mantinely medzi účelovým zneužívaním slobody slova a protiprávnym hanobením menšín.“

Výňatky z pravda.sk (16. 4. 2018) a HSP (17. 4. 2018)

Za zásluhy v boji za slobodu, demokraciu a za rozvíjanie pokrokových tradícií a odkazu boja za slobodu proti fašizmu, nacizmu, intolerancii a prejavom extrémizmu, Zväz vojakov SR – klub Nové Mesto nad Váhom, uznesením rady klubu udelil Pamätnú medailu kpt. Miloša Uhra II. stupňa predsedovi SZPB Pavlovi Sečkárovi a tajomníkovi ÚR SZPB Viliamovi Longauerovi. Pamätnú medailu III. stupňa klub udelil vedúcemu organizačného oddelenia kancelárie ÚR SZPB Zdenkovi Martoňovi. Medaile odovzdali predseda klubu Kamil Krištofik, Jozef Putirka, Vladimír Ježko a Ján Sedílek. – vič –

Ľvov: konkurz kresieb o divízii SS

Vo Lvove vyhlásili konkurz kresieb dorastu o divízii SS Halič, oznámil hlava Všeukrajinského židovského výboru Eduard Dolinskij.

„Ak máte od 14 do 18 rokov a pekne kreslíte – poponáhľajte sa! Ľvovský department vzdelávania a vedy organizuje konkurz kresieb na tému „Ukrajinskí dobrovoľníci v radoch divízie Halič 1943-45,“ prináša oznam Dolinského na facebooku RIA Novosti.

Dolinskij si tiež všimol spresnenie, že „ak pekne nakreslíte esáka alebo stretnutie ríšskeho vodcu Henricha Himmlera s príslušníkmi divízie, tak získate cenu 3000 hrivien (cca 115 USD),“ povedal a ukázal plagát o konkurze.

Podľa vz.ru, 24. 4. 2018

Termín rozpustenia Kotlebovej strany je neznámy

Najvyšší súd SR ešte nevytýčil termín zasadnutia ohľadne návrhu na rozpustenie strany M. Kotlebu ĽSNS. Hovorkyňa NS SR A. Važanová uviedla, že senát momentálne skúma procesné podmienky konania a študuje spisový materiál.

Generálny prokurátor SR Jaromír Čižnár podal návrh NS 24. mája 2017. „Vyhodnotenie rozsiahlych zadovážených podkladov ukázalo, že politic-

ká strana Kotleba – ĽSNS, ako extrémistická politická strana s fašistickými tendenciami, svojím programom a činnosťou porušuje Ústavu SR, zákony a medzinárodné zmluvy. Podľa názoru prokuratúry cieľom tejto politickej strany je odstránenie súčasného demokratického systému v SR,“ uviedla vtedy hovorkyňa GP Andrea Predajňová.

Podľa pravda.sk, 18. 4. 2018

Mníchovská dohoda z roku 1938:

Významné informácie z časti referátov

Vladimír A. Artsebašev, hlavný špecialista Ruského štátneho vojenského archívu:
Strategické plány nemeckého vedenia smerom k Československu v rokoch 1937–1938

■ Dňa 19. novembra 1937 lord Edward Halifax ako člen britskej vlády dal v besede s Hitlerom nedvojzmyselne najavo, že V. Británia absolútne pripúšťa zmenu európskeho poriadku, k čomu náleží aj riešenie otázky Gdanska, Rakúska a Československa. Hlavným vraj je, aby tieto zmeny prebehli mierovou evolúciou.

Stanislav Mičev s príspevkom **Od Runcimana k Mníchovu**

■ Lord W. Runciman bol arbitrom medzi vládou ČSR a sudetonemeckou stranou. Jeho misia bola neúspešná, pretože A. Hitlerovi a K. Henleinovi nešlo o žiadnu dohodu. Preto požiadavky stupňovali.

■ V. Británia dúfala, že sa jej politickými ústupkami na úkor iných krajín podarí udržať Hitlera na dištanc a zabezpečiť mier pre európsky kontinent.

■ Svet videl, že čs. vláda urobila kroky nad rámec večných práv menšín voči nemeckej menšine.

■ Čs. vláde boli nakoniec V. Britániou a Francúzskom predložené ultimatívne požiadavky, s ktorými súhlasil Chamberlain pri rozhovore s Hitlerom. Odstúpenie Sudetov bolo iluzórnou predstavou zachovania mieru.

Spojenci ČSR žiadali, aby čs. vláda vyhovelá vystupňovaným požiadavkám, inak sa obe veľmoci necítia byť viazané spojeneckými zmluvami. Čiže ak ČSR neodstúpi požadované územia, neposkytnú mu v prípade nacistickej agresie žiadnu pomoc.

■ Kdesi vo vzduchu však viseli aj územné požiadavky Poľska a Maďarska. V tejto chvíli však museli ustúpiť do úzadia, aby sa objavili v správnom čase.

Andrej V. Jurašov, zástupca vedúceho Federálnej archívnej agentúry RF:
História mníchovských dohôd z roku 1938 v ruských archívoch

■ **Zaujímavosťou, ktorá bola 25. 9. 1938 hlásená do Moskvy** bolo rozdelenie si úloh Hitlera s Mussolinim pri hrozbách Československu vojnou. Prvý, že musí presne určiť rozsah ústupkov, kým druhý (Mus-

solini) bude podporovať nároky Maďarska a Poľska, ktoré nakoniec podporí aj Hitler.

Natalia A. Naročnickaja, predsedníčka nadácie Historica Perspective:
Kto začal druhú svetovú vojnu?

■ S historikom Valentinom M. Falinom **spochybňujeme interpretáciu posledných rokov pred začiatkom 2. sv. vojny**. Tvrdíme, že vojna už fakticky prebiehala! Priame veľké boje neprebíhali („len“ Taliansko v Habeši, Japonsko v Číne), no rozsah ambícií a prerozdelenie sveta a európskych hraníc už mali svetový charakter. Bolo to časťou zámyslu, ktorý malo hitlerovské Nemecko a ktorý privedol k vojne.

■ Keď si poriadne prečítame text Mníchovského diktátu, tak vidíme, že sa tam hovorí **o zazubadení nie agresora, ale obeť! Obeť podľa signatárov nemá právo ani odporovať, vyviezť aktívny, výrobné kapacity... Čiže všetko muselo zostať agresorovi!**

Hanebnosť takéhoto diktátu je taká veľká, že sa zaň hanbia aj na Západe. Veď jeho „jubileum“ je na Západe takmer nepovšimnuté. A všetka pozornosť sa obracia na pakt Ribbentrop-Molotov.

■ Západné mocnosti už od začiatku chápali, že ZSSR bude nútený čosi robiť po Mníchovskom diktáte. Poukazuje sa na **pakt Ribbentrop-Molotov. Napr. taliansky veľvyslanec v správe Mussolinimu ho nazval obranným a individuálnou politikou štátu, pretože ZSSR sa ocitol v izolácii**. Západní politici ho odvrhli.

Churchill čoskoro po pakte Ribbentrop-Molotov ho v snemovni lordov úplne opodstatňuje a hovorí, že ZSSR bol na to prinútený. V dolnej snemovni zase zaznel ministerský hlas: ja neobhajujem ZSSR, ja len hovorím, že ide o rovnakú líniu, akou je línia lorda Curzona, ktorú sme sami navrhovali pri versajlskom systéme a ktorú nechceli Poliaci.

■ **Prečo sa Mníchovský diktát nepovažuje za začiatok európskej vojny?** Pretože by to znamenalo priznanie si Západom vlastnej zodpovednosti za sankcionovanie prerozdelenia Európy! Preto sa Československo necharakterizuje ako obeť rovnako, za akú sa považuje Poľsko. **Konečne by sa patrilo pomenovať aj úlohu Poľska pri Mníchove, ktoré sa stále stavia len do pozície nevinnnej obeť**. A pritom vieme, Poľsko pred

vojnou odmietalo akékoľvek dohody, ktoré boli proti Nemecku.

■ **Prečo sa pakt Ribbentrop-Molotov stal takým nenávideným?** Pretože, a priznal to už Henry Kissinger v práci *Diplomacia*, zmenil vojnový poriadok (a aj záverečnú konfiguráciu vplyvu). Vojna bola nevyhnutná na oba fronty, no mala sa začať z vojny so Sovietskym zväzom!

Logická zaujímavosť: Začiatok operácie Fall Weiss (prepadnutie Poľska Nemeckom) bol určený už v apríli 1939, čiže v čase, keď v Moskve ešte nikto ani len netušil, že vznikne nejaký pakt Ribbentrop-Molotov.

■ **K západnej politike upokojovania Hitlera**. Hitler, ktorý roztrhol aj Locarnské dohody, vyslal Západu posolstvo – ak budete dávať nejaké záruky Moskve, ja budem porušovať status quo na Západe.

■ Nieкто hovorí, že V. Británia by bola rada ak by sa prerozdelenie Európy skončilo Mníchovom. Vôbec nie!

Predstavte si, čo je to Mníchov! Je to niečo také ako keby nemecký blok vyhral 1. sv. vojnu. Čiže je to v jednom štáte zjednotenie území a teutónskeho potenciálu Nemecka a Rakúska-Uhorska. Pre V. Britániu je to už od čias Bismarcka absolútna hrôza.

Čiže pakt Ribbentrop-Molotov bol obrovským krachom britskej stratégie za celé 20. storočie. Preto je tak demonizovaný. Hoci v ňom nie je nič také, čo by už nebolo vo versajlskom systéme, v berlínskej dohode 1878, vo viedenskom kongrese...

Juraj Lepiš z Múzea SNP:
„Zabratie severných území Slovenska v roku 1938.“

■ Z pohľadu Józefa Becka **Československo nemohlo existovať v tej forme, v akej existovalo** a teda sa predpokladalo jeho rozbitie. Najlepším nástrojom bolo pôsobenie na veľké množstvo menšín v ČSR.

■ V otázke severných hraníc Slovenska sa Poľsko začalo aktivizovať už v roku 1938, pričom **obdobie do Mníchova je príznačné Poľsko-maďarskou spoluprácou (večná túžba dosiahnuť spoločnej hranice)**. Pri stretnutí s maďarskými predstaviteľmi vo februári 1938 Beck vyhlásil, že nevidí absolútne žiadnu možnosť, žeby sa vzťahy s ČSR zlepšili.

■ **A. Hlinka sa už v roku 1937 o Poľsku vyjadril:** „Poliaci sú ešte dravší, ako vlci. Sú veľkí šovinisti a sú veľmi panovační. Vieme čo robia s Ukrajincami, ktorých je 9 miliónov a vieme, čo by pripravili nám maličkým. Bol by to samý plač a škripanie zubov. Naše goralské porekadlo hovorí, i keď len strategickú poľskú čiapku nájdete na chodníku i tú bi, lebo i tá je nebezpečná. Preto reči sem, reči tam, naše miesto je s Čechmi.“

■ Poľské územné požiadavky sa okrem Tešínska a Hlučínska už týkali aj Kysúc, Oravy a Spiša, čím sa po 20-tich rokoch opäť otvorila otázka severných hraníc Slovenska. Na Slovensku sa to chápalo ako veľká zrada zo strany Poľska.

Poliaci vyhlásili, že ak ich požiadavky budú predkladané celkovo Československu, uplatní sa maximálna verzia. Ak samostatnému Slovensku, pôjde len o minimálne a bezvýznamné korektúry hraníc.

■ 25. 9. 1938 sa pomery zásadne zmeni-

li. Na základe diplomatickej nóty sa poľská vláda už dožadovala územia aj okolo Čadce, Javoriny a iných menších území.

Bratislava to najskôr odmietla, no keď sa Poľsko začalo vyhrážať „najostrejšími prostriedkami“, tak boli prijaté (strata 226 km² s počtom obyvateľstva 4 280).

Na základe toho bolo polonistické krídlo v HSLS oslabené a začalo silnieť jej pronecke krídlo.

Jan Nemeček, riaditeľ Česko-ruskej komisie historikov a archivárov Historického ústavu Akadémie vied ČR:

Ako je to s ďalšou platnosťou Mníchovskej dohody?

■ **Mníchovská dohoda, ako medzinárodný akt, bola platne uzatvorená a až do okupácie českých krajín 15. 3. 1939 jej platnosť nikto nespochybnil!**

Avšak prvým, kto ju spochybnil, bol **Adolf Hitler**. Spochybnil ju okupáciou českých krajín a rozbitím Československa 15. 3. 1939, čím ju vlastne roztrhal.

■ **Prvými**, s kým predstavitelia ČSR začali o platnosti Mníchova hovoriť, boli Briti. **Na konci septembra 1940 zaznela od W. Churchilla v rozhlase téza, že Mníchovská dohoda bola síce platne uzavretá, no samotný Hitler ju zničil**. Toto Churchillovo vyhlásenie je do dnešných dní platným britským stanoviskom k Mníchovu.

V novembri 1940 prichádza zo strany britskej diplomacie aj písomné potvrdenie Churchillovho výroku a 5. 9. 1942 bolo potvrdené výmenou listu medzi britským ministrom zahraničia Anthony Edenom a čs. ministrom zahraničia Janom Masarykom, že britská diplomacia sa necíti byť viazaná žiadnymi hranicami, ktoré vznikli v dôsledku Mníchovskej dohody.

■ **Druhým** bolo postupne silnejúce francúzske oslobodenecké hnutie na čele s Charlesom de Gaullem. De Gaulle si vymenil listy s premiérom čs. exilovej vlády Janom Šrámkom, v ktorých za francúzsku stranu odvolal podpis Mníchovskej dohody od samotného začiatku. No a po návrate de Gaulleho do oslobodeného Francúzska, potvrdil zneplatnenie Mníchova aj Československo-francúzska deklaráciou z augusta 1944.

■ **Tretím** bolo Taliansko, ktoré na výročie Mníchovskej dohody v septembri 1944 zneuznáva mníchovskú dohodu od samotného začiatku. Umocnilo to tým, že zlikvidovalo aj ďalší následný akt – Viedenskú arbitráž, ktorou boli odtrhnuté slovenské oblasti a časť Podkarpatskej Rusi v prospech Maďarska.

■ **Najkomplikovanejším signatárom je Nemecko**. Po vojne bolo rozdelené a teda neexistovala šanca, aby sa dalo diskutovať o likvidácii tejto otázky. Zmenilo sa to po roku 1949, po vzniku oboch nemeckých štátov.

Jednoduché to bolo s NDR, ktorá v roku 1950 memorandom zlikvidovala Mníchovskú dohodu ako takú.

Komplikované to zostalo voči NSR. Vždy, keď sa začalo medzi západonemeckou a čs. vládou rokovať o veciach spojených s Mníchovskou dohodou, na druhý deň mal spolkový minister zahraničia na stole žiadosť sudetonemeckého landsmannschaftu s požiadavkou, aby nemecká vláda v tejto otázke neustupovala. K nejakému východisku štáty dospeli až po normalizovaní vzťahov s ČSSR a SRN v roku 1973, kedy bola podpísaná Československo-nemecká zmluva.

Historické ponaučenie

Nebolo však k nej vydané spoločné stanovisko a teda každá strana si paragraf, hovoriaci o nulite Mníchovskej dohody, vyložila po svojom.

A keď prišla ďalšia čs.-nemecká zmluva v roku 1992, tak tá už tému Mníchova neriešila, len sa odkazovalo na príslušný paragraf z roku 1973. Nedochádza tam žiadny posun a ani vysvetlenie.

Nakoniec ani česko-nemecká deklarácia z roku 1997 túto otázku nerieši. Hovorí sa v nej len o tom, že tieto otázky majú byť ponechané histórii, že otázka Mníchova je len otázkou minulosti.

**Jozef Bystrický, VHÚ:
K dodatku Mníchovskej dohody**

■ **Aj Mníchov podlieha snahám revidovať jeho význam.** Historik Matice slovenskej P. Mulík v rozhovore pre české médiá zhodnotil Mníchovskú dohodu takto: „Pre nás, Slovákov, je neprirodené považovať túto konferenciu za zlo, keď nám umožnila dosiahnuť nenásilným spôsobom vyhlásenie autonómie slovenskej krajiny 6. októbra 1938 v Žiline. Európske veľmoci V. Británia a Francúzsko sa usilovali zachovať mier a pritom odstrániť niektoré najvypuklejšie nedostatky versaillského systému. Preto v Mníchove súhlasili s úpravou hraníc ČSR na etnickom princípe.“

■ **Ako mohla byť Mníchovská dohoda pre Slovensko dobrá, keď naň udrela tak, ako málokto udalosť, ktorá predchádzala vojne?**

Samotný Mníchov pripravil ČSR odtrhnutím územia o 41 000 km², čo boli z ohľadu obranyschopnosti najvýznamnejšie územia. A Slovensko Viedenskou arbitrážou stratilo vyše 10 tisíc km² územia, čo bolo 21,8 % plochy a najvýznamnejšej poľnohospodárskej oblasti.

■ Aj na Slovensku boli sily, ktoré nielen napomohli k Mníchovu, ale po Viedenskej arbitráži 2. 11. 1938 sa snažili rozbiť aj ten zvyšok republiky. A to nielen v oblasti politickej, ale aj vojenskej.

■ **Okrem pevnostného systému sme Viedenskou arbitrážou stratili aj prírodné bezpečnostné prekážky.** Maďari nás zbavili Dunaja a Ipl'a. Osobitná bola aj situácia hlavného mesta. Nemci po Mníchove zabrali Petržalku a netrvalo dlho, zabrali aj Devín.

■ Keď bol 14. marca 1939 vyhlásený samostatný slovenský štát, tak nový **minister národnej obrany pplk. Ferdinand Čatloš prijal opatrenie (na odstránenie národnostných rozporov) urýchlene odoslať do českých krajín českých dôstojníkov, rotmajstrov a mužstvo.**

Aký to malo dopad na stále neukojené nároky Maďarska, to sa ukázalo 23. marca 1939 keď maďarské vojská zaútočili proti Podkarpatskej Rusi a na východné Slovensko. Slovenská armáda vďaka tomu nedokázala vyvinúť žiadny výrazný odpor!

Netreba si tu myliť dve veci: Odhodlanie obyvateľstva brániť sa a reálnu schopnosť štátu to aj dosiahnuť.

Často sa stretávame s názorom, že armáda takmer hrdinsky bojovala..., no opak bol pravdou a nemohol byť iný. **Odchodom českých dôstojníkov došlo k takej deštrukcii armády na Slovensku, že hovoriť o akejkoľvek akcieschopnosti armády na Slovensku bolo takmer nemožné.**

**Marek Syrný, Univerzita Mateja Bella a Múzeum SNP:
„Odbojové reflexie sovietskeho postoja k československej otázke v Mníchove 1938“**

■ Počas dvadsiatich rokov pred vojnou bola pre čs. elity dominantná orientácia na Západ. No a to sa počas vojny prejavilo sústredenie sa na tzv. nekomunistický, či občiansky odboj. Naša elita sa na ZSSR pozerala s odstupom, vnímala ho ako režim a až potom ako slovenský štát a záruku bezpečnosti.

■ Rétorika sa mení, vrátane titulkov v novinách, od uzavretia spojeneckej zmluvy v roku 1935. Z pohľadu čs. pravice to však treba vnímať ako pragmatický krok a nie ako prejav sympatií.

■ Absolútny obrat nastáva po Mníchove 1938. Celá čs. republika je výrazne sklamaná postojom západných veľmocí. **Mníchov narušil nielen dobré vzťahy so Západom, ale aj vnútornú štruktúru československého štátu.** Aj preto hovoríme o pomníčkovskej ČSR (do marca 1939), že už to nie je demokracia, ale autoritatívny režim.

Vojna je na spadnutie a začína sa u nás hovoriť, že po vojne treba veci usporiadať inak a nie slepo sa orientovať na Západ. **No a ZSSR sa začína javiť ako najideálnejšie riešenie. Navyše, ZSSR sa začína vnímať ako jediná veľmoc, ktorá ČSR v roku 1938 nezradila.**

Namiesto záveru

A. V. Jurašov tiež informoval o projektoch, s ktorými sa jeho agentúra momentálne prezentuje. Jedným je výstava, ktorú mali možnosť zhladiť účastníci konferencie. Druhým je **internetový projekt „V predvečer a po Mníchove. Rozprávajú archívne dokumenty“.** Ide o vyše 470 dokumentov vybraných z ruských archívov.

Projekt zaberá obdobie od novembra 1937 (od momentu porady vedenia Tretej ríše, kedy bolo prijaté rozhodnutie o anexii Rakúska a Československa) a končí marcom 1939, keď ČSR, ako štát, prestala existovať.

Mnohé z dokumentov budú verejnosti predstavené po prvý raz, vrátane trofejných dokumentov, ktoré sa na dané témy pozerajú nemeckými, poľskými, maďarskými... očami.

Ďalšie príspevky uverejníme v budúcom čísle.

Spracoval V. Mikunda

Čo píšú iní

(Dokončenie zo str. 2)

■ Žiačky si piekli mäso na Večnom ohni

V Instagrame sa objavilo video, ukazujúce ako si dve malé deti obyvateľky mesta Tara v Omskej oblasti Ruska opekajú krabie mäso na Večnom ohni. Teda, jedna si ho piekla, druhá ju nakrúcala.

Človek, ktorý toto video rozšíril, ich nazval „nevďačnými ľuďmi“. Verejne sa opýtal:

„Povedzte, ako je toto možné, kam sa pozerajú rodičia? Neboďaj ich ani v škole neučia nijakým hodnotám?“ Pri zisťovaní okolností vyšlo najavo, že obe dievčatá mali príbuzných, ktorí odišli na front.

Podľa vz.ru, 16. 4. 2018

■ Našiel sa vrak vzácnej nemeckej ponorky typu U-3523

Vrak nemeckej ponorky, ktorú spojenecké sily potopili len dva dni pred skončením druhej svetovej vojny v Európe, objavili 123 metrov pod hladinou pri pobreží Dánska. Informovala o tom v piatok agentúra DPA s odvolaním sa na dánske vojenské múzeum Sea War Museum Jutland.

Ponorka typu U-3523 (s 58 členou posádkou) bola najmodernejším plavidlom svojho druhu, aké bolo vtedy v službách nemeckých námorných síl. Stroskotala 6. mája 1945 v prielive Skagerrak pri pobreží severného výbežku Jutska, po tom, ako ju zasiahli hlbinné nálože zhodené z britského bombardéra B-24 Liberator.

Podľa refresher.sk, apríl 2018

■ Putinovi navrhli in memoriam vyznamenať...

...organizátora povstania v Sobibore, sovietskeho dôstojníka Alexandra Pečorského.

„Bol taký hrdina počas Veľkej vlasteneckej vojny Pečorskij Alexander... Postavil sa na čelo povstania, jediného víťazného... vôbec v celej 2. sv. vojne. Je to hrdina, bez strachu a výčitiek, skromný človek. Potom trestný prápor, prirodzene, keďže bol v zajatí, dožíval v chudobe v Rostove na Done, v 90-tom roku zomrel... Je to legendárny človek, aj v Hollywoode o ňom nakrútili film...“ približne takto sa zaňho pred Putinom už 4. 9. 2013 prihovárал ruský televízny novinár Nikolaj Svanidze.

S využitím ria.ru z 11. 4. 2018

■ Pavol Janík – Ako to (ne)bolo Totalitnú sebakritiku nahradila demokratická tebakritika.

Kde bolo, tam bolo, bolo raz jedno Slovensko, v ktorom najprv zahraniční experti a ich spolupracovníci spomedzi domorodcov zavádzali socializmus a neskôr z neho zahraniční experti a ich spolupracovníci spomedzi domorodcov, alebo ich veľmi blízki príbuzní (deti, vnuci a podobne).

Uvedme teda iba niekoľko najznámejších mien. Napríklad – docent marxizmu-leninizmu a neskorší disident Milan Šimečka, vedúci ideologického oddelenia ÚV KSS a neskorší disident Miroslav Kusý, autor knižnej publikácie Proti buržoáznemu nacionalizmu a kozmopolitizmu – za vyššiu ideovosť slovenskej literatúry (1951) a neskorší disident Juraj Špitzer.

Pre osvieženie historickej pamäti zacytujme z knihy *Štruktúry moci na Slovensku 1948–1989* konštatovanie zo strany číslo 18: „23. februára 1948 sa partizáni výrazne angažovali pri obsadzovaní budovy Ústredného sekretariátu Demokratickej strany. Z rozhodnutia organizačnej komisie to uskutočnila asi štyridsaťčlenná partizánska jednotka pod velením Juraja Špitza.“

Z uvedeného vyplýva, že Juraj Špitzer nezavádzal socializmus iba perom, ale aj so zbraňou v ruke. Prekvapujúca je tiež informácia, že ozbrojení partizáni nevstupovali do dejín iba počas 2. sv. vojny a najmä počas Slovenského národného povstania, ale aj 3 roky po vojne počas Víťazného februára. Kniha *Štruktúry moci na Slovensku 1948–1989* vôbec v mnohom prispieva k tomu, aby sa verejnosť dozvedela, ako to u nás vlastne (ne)bolo v uvedenom období.

Slovenskyzohlad.sk, apríl 2018

Viac: [http://slovenskyzohlad.sk/?ako-to-\(ne\)bolo-%96-pavol-jan%EDK,4571](http://slovenskyzohlad.sk/?ako-to-(ne)bolo-%96-pavol-jan%EDK,4571)

Prekážky sú tie obávané veci, ktoré zbadáte, keď odvrátite zrak od svojho cieľa. Henry Ford

Uctili sme si hrdinov

Vela obcí na Hornej Nitre bolo oslobodených 4. apríla 1945. Patria k nim aj Dolné Vestenice.

73. výročie oslobodenia si naša ZO SZPB pripomenula spolu s obcou, so žiakmi i ich učiteľmi. Po prihovore starostky K. Šimorovej sme položili veniec k pamätníku a každý žiak k nemu priložil červenú ružu ako symbol úcty k padlým.

Natália Matejčíková, predsedníčka ZO SZPB Dolné Vestenice

Do celoslovenského kola ide ZŠ R. Jašíka z Partizánskeho

Dňa 11. apríla 2018 sa v ZŠ ul. Rastislavova v Prievidzi uskutočnilo oblasťné kolo vedomostnej súťaže „Medzníky 2. svetovej vojny“.

Prihlásilo sa doň 8 družstiev. Víťazom sa stala ZŠ R. Jašíka Partizánske, ktorej družstvo (Marek Schon, Zuzana Mozolová a Martina Rybárová) na súťaž pripravovala Ingrid Beňačková. Na 2. mieste sa umiestnila ZŠ R. Kaufmana Partizánske a 3. miesto obsadila ZŠ ul. Školská Handlova.

Každý súťažiaci dostal okrem diplomu aj hodnotný darček od mesta Prievidza. Víťazným družstvám ceny zakúpil oblasťný výbor SZPB a ZŠ na prvých troch miestach dostali knihy, ktoré tiež poskytl mesto Partizánske. Každá ZŠ dostala diplom za umiestnenie.

Do celoslovenského kola postupujú víťazi z Partizánskeho.

Soňa Pinková (Pre Bojovník bez nároku na honorár)

Víťazi z Partizánskeho.

Prvoradá je mládež

Treba sa jej venovať, aby správne pochopila neskreslené fakty našich novodobých dejín a vedela sa orientovať v zložitej vnútroštátnej aj celosvetovej spoločenskej situácii.

ZO SZPB brigádneho generála Karola Pekníka, za pomoci MsÚ v Pezinku preto úzko spolupracuje so základnými školami pri vyučovaní

dejín organizovaním vedomostnej súťaže Medzníky 2. svetovej vojny.

Nám nejde o skúšanie. Preto sme zorganizovali prednášku historika J. Bystrického z VHU, spojenú s besedou s priamymi účastníkmi bojov bývalým červenoarmejcom Jánom Chudíkom a bývalým partizánom Karolom Kunom.

Dňa 10. apríla 2018 sme pripravili mestské kolo, ktorého sa zúčastnilo 6 trojčlenných druž-

stiev. Čas počas vyhodnocovania sme využili na premietnutie videa Telgárt – slovenský Stalingrad a slovom O. Kuňaka a predsedu ZO SZPB D. Vilima.

Tento rok zvíťazilo družstvo zo ZŠ a MŠ v Slovenskom Grobe v zložení Katarína Minarovičová, Michal Sulan a Lea Slimáková, druhé miesto získalo družstvo ZŠ Fándlyho a tretí sa umiestnili žiaci kvarty Gymnázia. –OK–

Okresné „Medzníky...“ v Bardejove

Cicerovou myšlienkou, že „História je učiteľkou života...“ sa 13. apríla v Bardejove začalo okresné kolo súťaže Medzníky 2. svetovej vojny. Súťažilo 6 trojčlenných družstiev deviatikov zo ZŠ v Bardejove a Hertníku.

Tohtoročné témy 73. výročie Dňa víťazstva nad fašizmom a 74. výročie SNP, vrátane SNP v regióne a Karpatsko-duklianska operácia, súťažiaci zvládli nad očakávanie dobre.

Na 1. mieste sa umiestnili žiaci zo ZŠ s MŠ Pod Vinbargom v Bardejove (víťaz predchádzajúcich dvoch ročníkov) v zložení Petra Golecová, Nina Frická a Adam Kačmár. Na 2. mieste sa umiestnili deviatci zo ZŠ s MŠ v Hertníku v zložení Ján Šinál, Marek Harčarik a Zuzana Štefančinová a na 3. mieste kolektív súťažiacich zo ZŠ na Komenského ulici 23 v Bardejove v zložení Kristína Bardiovská, Katarína

Hersteková a Martina Kaščáková. V súťaži jednotlivcov bol najúspešnejším Ján Šinál (ZŠ s MŠ Hertník), na 2. mieste sa umiestnila Petra Golecová (ZŠ s MŠ Pod Vinbargom) a tretia bola Kristína Bardiovská (ZŠ Komenského). Viťazné kolektívy a jednotlivci boli odmenení diplomami a vecnými cenami, ktoré venoval hlavný organizátor súťaže – Oblasťný výbor SZPB v Bardejove. Symbolické ceny pre všetkých súťažiacich venoval aj ďalší spoluorganizátor súťaže – Oddelenie školstva a telesnej kultúry MsÚ v Bardejove. Okrem toho všetci súťažiaci dostali knižnú publikáciu o protifašistickom

družstiev sa za odmenu v sprievode svojich učiteľov zúčastnia dňa 23. júna 2018 na celoslovenskom Stretnutí generácií v Kališti, jednej zo 105 vypálených obcí, do ktorej sa už nikdy nevrátil život.

Členovia všetkých súťažných

Anna Petričková, snímka Ján Pala

Víťazné družstvá bardejovského okresu. Zľava ZŠ s MŠ Hertník, uprostred víťaz ZŠ s MŠ Pod Vinbargom, vpravo ZŠ na Komenského 23 Bardejov.

Oslobodenie obce Liptovská Osada

Dňa 4. 4. 2018 si naša obec, v spolupráci s miestnou ZO SZPB, spomienkovou slávnosťou pri kríži na Prievalci pripomenula 73 rokov od oslobodenia.

Na slávnosti sa zúčastnili obyvatelia obce, starosta, žiaci a učiteľia ZŠ s MŠ v Liptovskej Osade i členovia SZPB. Žiaci pripravili kul-

túrný program a starosta obce predniesol slávnostný prihovor.

Celá slávnosť sa niesla v duchu vďačnosti za slobodu, v ktorej žijeme a ktorú si nesmierne vážime. J. Koničková

Oslavy sú aj o povinnosti

V piatok 23. marca 2018 sme si pripomenuli významný medzník v dejinách našej obce Selce oslobodenej na Kvetnú nedeľu 25. 3. 1945.

Za hlaholu kostolných zvonov sa nieslo dedinou, že „Selce sú oslobodené“ od fašistických okupantov a ich prisluhovačov. Občania si vtedy sľubovali: „Tento deň zasvätime do ďalších rokov“.

Lenže, roky utekajú a pamiatka ide do zabudnutia. Uctili si ju len žiaci ZŠ Selce s riaditeľom, triednymi učiteľmi z 1. stupňa, členovia našej ZO SZPB, poslanci obecného zastupiteľstva a starosta Ján Kupec.

Po hymne SR položili vence k pomníku padlých v 1. a 2. svetovej vojne starosta a predsedníčka ZO SZPB Selce Viktória

Petríková. Starosta J. Kupec v krátkom, ale výstižnom prihovore pripomenul udalosť z pred 73 rokov. Po dvoch básničkách v podaní žiakov, na prihovor nadviazala ešte podrobnými

informáciami Anna Vrbová. Oslavy svojho oslobodenia vnímame ako povinnosť hovoriť o fašistickej porobe s našou mladou generáciou, oboznamovať ju s vtedajšími hrôzami. –VP–

Oslobodenie mesta Skalica

Pre nás Skaličanov, občanov slobodného kráľovského mesta, je 11. apríl 1945 „Dňom oslobodenia“ nášho nádherného historického mesta vojakmi Červenej a Rumunskej kráľovskej armády. Nezabúdame, že pri oslobodení Skalice padol i pplk. Viktor Savič Plijuš.

Z príležitosti 73. výročia oslobodenia sme v rovnaký deň 11. apríla usporiadali pietny akt kladenia vencov pri pomníku Slobody na Malého ulici za mimoriadne veľkej účasti občanov, mládeže a žiakov základ-

ných a stredných škôl. Osláv sa zúčastnili aj deti z materských škôl. Kvety za zvukov hymnickej hudby položili k pamätníku

primátor Ľudovít Barát, členovia ZO SZPB Skalica a predstavitelia politických strán a spoločenských organizácií.

Po prihovore primátora, pred ktorým bola prednesená báseň,

sa predseda ZO SZPB v Skalici Jozef Kováč podakoval účastníkom za účasť.

Pietny akt bol ukončený hymnami Ruskej federácie a Slovenskej republiky. Dagmar Jůzková

Výročie oslobodenia Galanty s vyše tisíc bežcami

Dňa 14. apríla 2018 sa konal už 36. ročník Behu Galantou – Beh oslobodenia, Beh zdravia. Mimoriadne vydatený počasie, najlepšie za posledných 15 rokov, prilákalo vyše tisíc bežcov a veľa divákov.

Medzi žiakmi regiónu Bielej Oravy

V rámci dobre rozvíjajúcej sa spolupráce OBIV SZPB Ružomberok a ZO SZPB Dolný Kubín so základnými školami, už po druhýkrát v tomto roku navštívili členovia ZO SZPB D. Kubín ZŠ v regióne Bielej Oravy.

Priamy účastník protifašistického odboja Jaroslav Prokop a predseda HDK Štefan Novák 16. apríla vykonali pre žiakov 9. ročníka ZŠ v Zubrohľave prednášku s besedou o histórii 2. svetovej vojny a SNP. Osobitne J. Prokop sa pútavou formou podielil s prítomnými peda-

gógmi a žiakmi o svoje bohaté spomienky z protifašistického odboja na Orave.

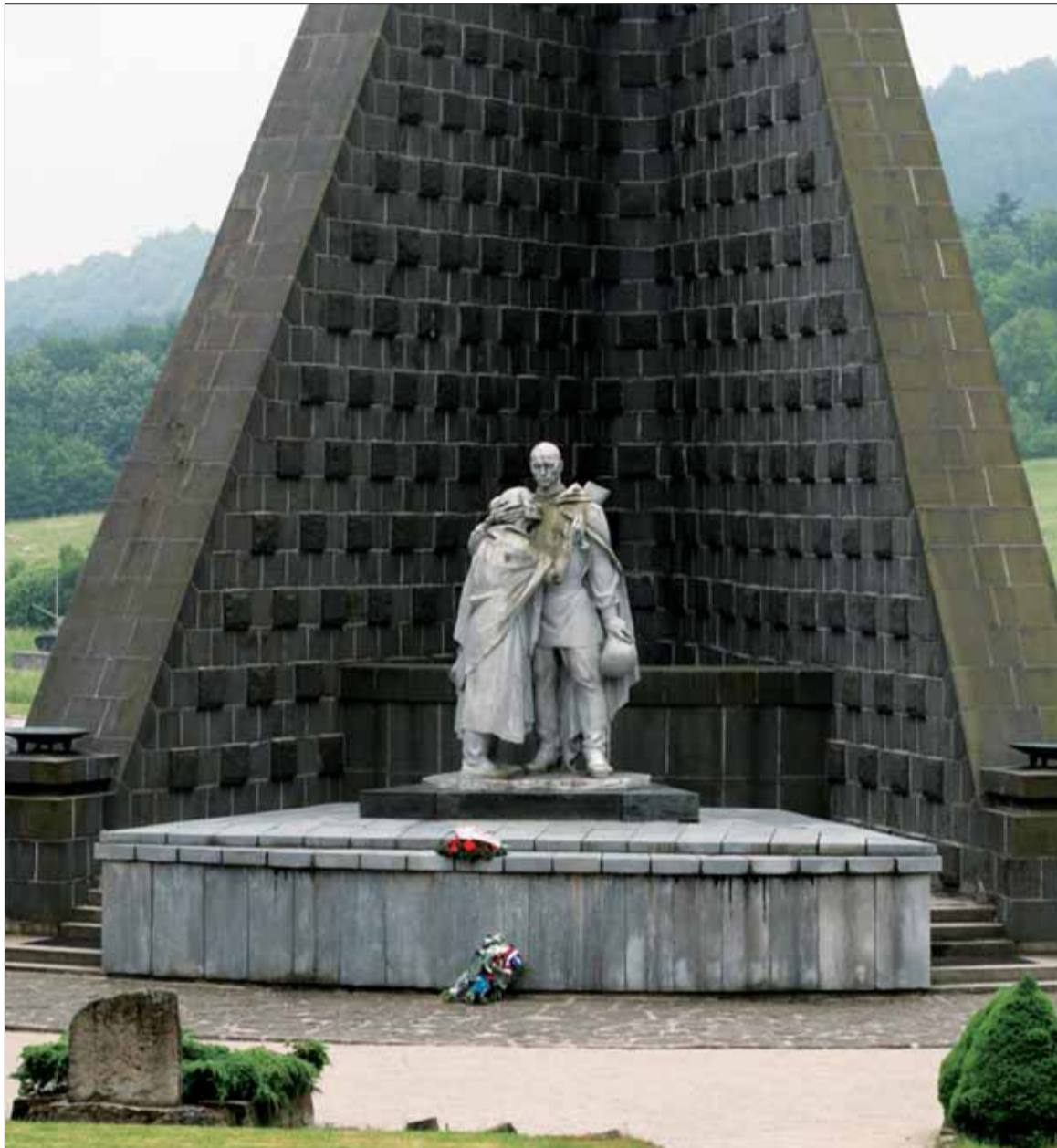
ZO SZPB D. Kubín si takto plní jednu zo svojich základných úloh prispievať ku skvalitneniu

výchovno-vzdelávacieho procesu žiakov ZŠ z predmetu dejepis pre prehĺbenie ich vedomostí z obdobia 2. sv. vojny a SNP. Štefan Novák, predseda HDK ZO SZPB D. Kubín

K opätovnému osadeniu Kulichovho súsošia

Dňa 19. apríla 2018 sa konalo pojednávanie na Okresnom súde Bratislava II., ako na miestne príslušnom súde, ktorý pojednával o žalobe rodiny pozostalých po autorovi, národnom umelcovi, akademickom sochárovi Jánovi Kulichovi voči Vojenskému historickému ústavu v Bratislave.

Duklianský pamätník, pôvodný stav.

Foto P. Zelizňák

Rozhodlo sa o tom, že: „Žalovaný je povinný odstrániť neoprávnené zásahy a uviesť dielo do pôvodného stavu“. Sudkyňa Oľga Nižňanská tiež zároveň rozhodla o tom, že sa má stať do 30 dní od nadobudnutia právoplatnosti rozsudku.

Vo svojom rozhodnutí a zdôvodnení dala za pravdu tým ustanoveniam a argumentom autorského práva (ide o tzv. osobnostnú súčasť občianskych práv), ktoré hovoria, že autor sa svojich autorských práv nemôže úplne vzdať, čo znamená, že ani vlastníci diela nemôže svojvoľne poškodiť alebo zničiť akékoľvek dielo bez toho, aby takýto stav nebol posúdený, resp. aby v zmysle princípov vymožitelnosti práva nebolo potrebné vykonať nápravu v prípade poškodzovania práv autora.

Vojenský historický ústav v prípade rozsiahlych úprav pamätníka na Dukle (štátna symbolika) premiestnil ústrednú plastiku autora Jána Kuli-

cha do interiérových priestorov Vyhliadkovej veže v areáli pamätníka bez toho, aby si vyžiadal stanovisko autora tohto diela, ktoré možno považovať za jedno z najvýznamnejších v európskom sochárstve v téme protifašistického boja a 2. svetovej vojny.

V časopise Bojovník, ako aj v elektronickom vydaní SLOVO-a sme informovali o tomto probléme, pričom už v závere roka 2014 viaceré výtvarné osobnosti, umenovedci a širšia verejnosť namietali voči riešeniam, ku ktorým pristúpil Vojenský historický ústav. Na nápravu boli vyzvané zainteresované subjekty a v ďalšej etape takéto riešenie požadovali na Ministerstve obrany SR aj účastníci petície ad hoc. Bol som predsedom tohto petičného výboru.

Rozsudok súdu ešte nenadobudol právoplatnosť.

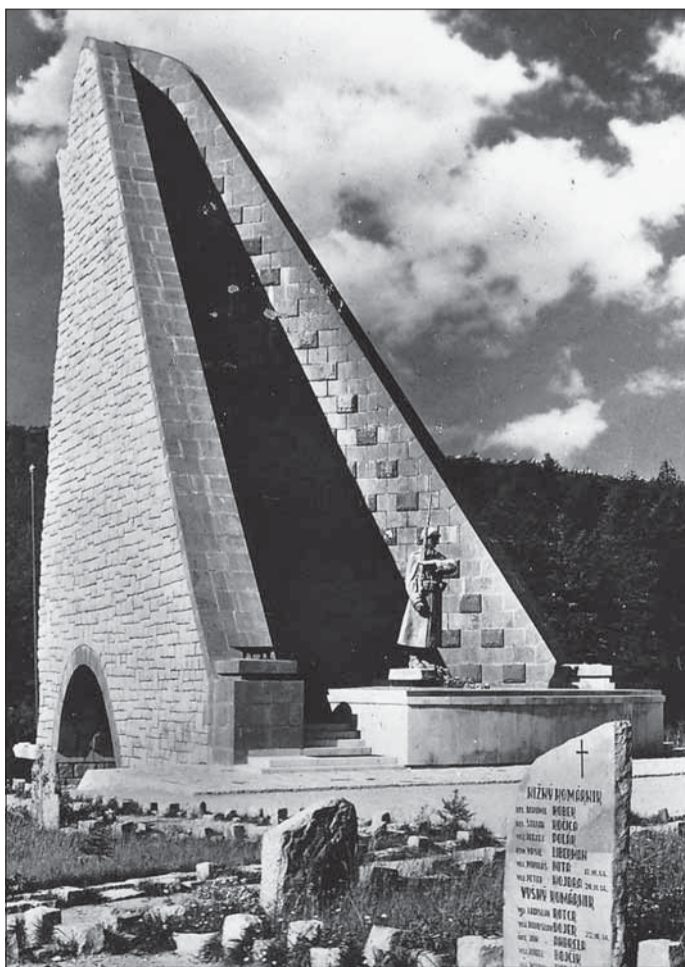
Ladislav Skrak, tajomník Klubu umelcov, spisovateľov a historikov pri ÚR SZPB a predseda Klubu výtvarných umelcov a teoretikov

Čo o Jánovi Kulichovi hovorí práca?

Že jeho dielo je zrkadlovým odrazom národovca a protifašistického bojovníka.

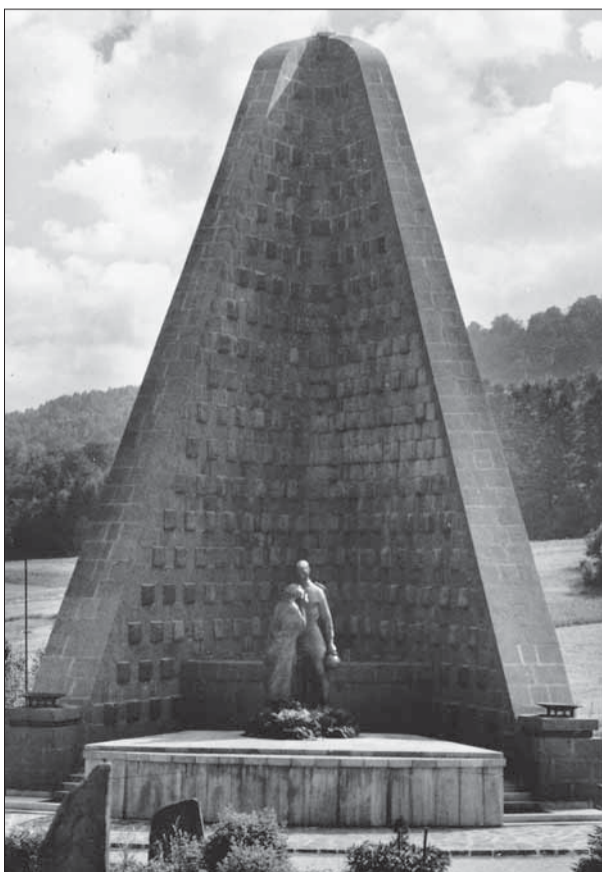
Veď bol autorom sôch – plastik – súsošie Pamätník duklianskych hrdinov na Dukle (1964), bol spolu účastný na vytvorení bratislavského Slavína (1959), vytvoril pomník kpt. Jána Nálepku v Stupave (1973), pamätník SNP v Partizánskom (1969), Pamätník SNP na Námestí SNP v Bratislave, pamätník SNP Valaška vo Zvolene, plastiku generála Ludvíka Svobodu vo Svidníku a množstvo ďalších sochárskych prác.

Uvedomme si tiež, že Ján Kulich bol aj portrétistom a popredným česko-slovenským medailérom. – r –

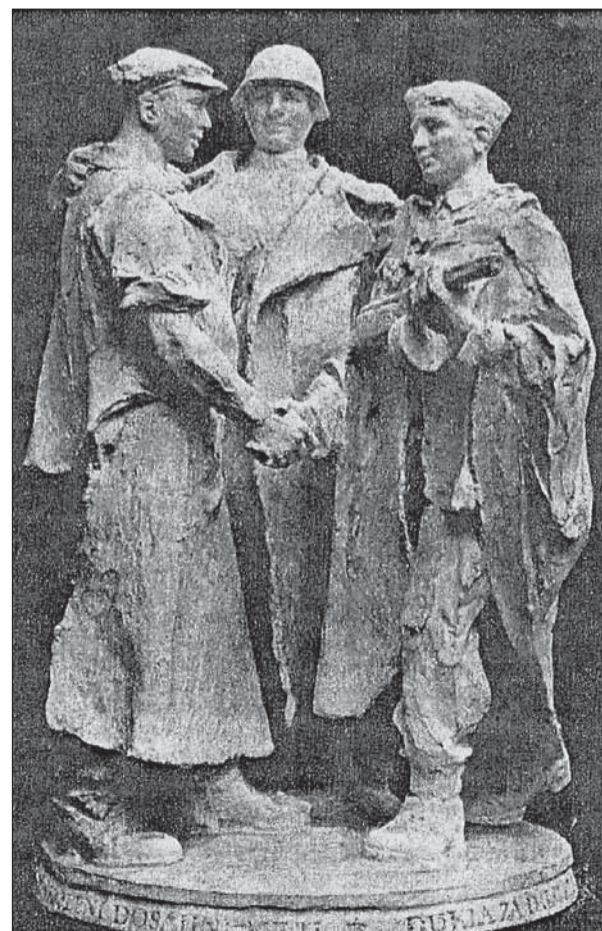

Dobová pohľadnica 1949–1950.

Foto Ján Adolf Vítek

Dobová pohľadnica štúdie víťazného diela zo súťaže na ústrednú plastiku pamätníka sochára J. Kulicha – patinová sadra, osadené v rokoch 1959–1962.

Jozef Malejovský, súťažný návrh ústrednej plastiky pamätníka na Dukle, 1951.

Na pomoc historikom

Odtajnilo osobný archív maršala Malinovského alebo Ako Malinovskij zajal čínskeho cisára

Hlásenia z frontov, denníky, listy, kópie dokladov označené ako „tajné“, myšlienky, v náhlosti napísané na zošitovom papieri alebo aj na servítke. Maršal ZSSR Rodion Jakovlevič Malinovskij zhromaždil množstvo unikátnych dokumentov, osvetľujúcich udalosti 30.–40-tych rokov minulého storočia.

Po jeho smrti archív opatrovala a dopĺňala dcéra Natália Malinovská. V 13-tom týždni 2018 časť dokumentov odovzdala Ruskému historickému spoločenstvu. O aké dokumenty ide zisťoval u nej spravodajca RIA Novosti Andrej Koc.

Veľká vlastenecká vojna zastihla R. J. Malinovského vo funkcii veliteľa brigády, no už v decembri 1941 velil Južnému frontu. Spolubojovníci o ňom hovorili, že veliť vedel a vojny sa nebál. Lenže po tom, ako v lete 1942 odstúpil Nemcom Rostov na Done, sa mu bezchybná kariéra takmer skončila. Z postu veliteľa Južného frontu bol odvolaný.

Keď sa ho v roku 1946 spýtali, ktorý deň VVV je pre neho najšťastnejší, riekol: „Rád by som zaň považoval 9. máj 1945 alebo 10. apríl 1944 keď bola oslobodená moja rodná Odesa. Lenže najpamätnejším dňom celej vojny mi bol ten horký deň, keď sme zanechali Rostov. Každú hodinu, každú minútu som rozmýšľal o tomto meste. S istotou preto môžem povedať, že najšťastnejším dňom vojny sa mi stal 14. február 1943 kedy sme nepriateľovi vytrhli z rúk Rostov.“

Poznanie nepriateľa

Malinovskij mal zhromaždených veľa oficiálnych nemeckých dokumentov, z ktorých bola v posledných dvoch rokoch vojny

cítiť panika a hystéria. Napríklad z bojov o Budapešť sa ruskému redaktorovi zdala zaujímavá charakteristika nálady, ako ju opísal istý nemenovaný poručík Wehrmachtu. „Starší štábný lekár sa aktivizuje tým, že projektuje rozoberanie stien a postavenie v nich šiestich až ôsmich nových spŕch. Je to v čase, kedy mu Ivan môže túto kúpeľnú idylku rýchlo ukončiť. Osem dní nemôže toto perfektné zariadenie fungovať kvôli prestavbe a na deviaty deň, keď bude všetko hotové, zjaví sa Rusi a všetko vyletí do vzduchu.“

Zajať imperátora

Osobitnú historickú hodnotu majú dokumenty, ktoré osvetľujú niektoré epizódy sovietsko-japonskej vojny.

V júli 1945 Rodion Malinovskij prevzal velenie Zabajkalského frontu, ktorý v auguste prekročil púšť Gobi a stredné Mandžusko. Vďaka odvážnemu manévru sovietske vojská za dva týždne obkľúčili miliónovú Kuantungskú armádu. Malinovskij ako prvý vyzval nepriateľa na kapituláciu. „V archíve sú dva ohromujúce dokumenty tých dní,“ hovorí N. Malinovská. „Prvý je otcovou rukou na obyčajnom zošitovom papieri napísaný rozkaz Kuantungskej armáde, aby sa vzdala. Boli tam určené miesta, kde majú japonskí vojaci zložiť zbrane. Druhý dokument by sa mohol

R. J. Malinovskij. snímka: wikipedia.org

stať scenárom k filmu v štýle Troch mušketerov. Opäť je to rovnaký kockovaný papier s hlásením majora Alexandra Pritulu. On i jeho výsadkári sa 19. augusta 1945 vysadili na Mukdenskom letisku, ovládli ho a počas prehliadky úplne neočakávane narazili na mandžuského imperátora Puyi (alebo Pchu I). Na daný moment ho už vyše týždňa intenzívne hľadali. Našli ho na poslednú chvíľu pretože („posledný čínsky cisár“ – pozn. Bojovník) už sedel v lietadle, ktorým ho mali dopraviť do Japonska.

Pritula s hlásením o „koristi“ žiadal maršala aj o doplnenie vojakmi, pretože svojich výsadkárov mal na obsadenie (po čínsky) Mukdenu (oficiálne Šen-jang. Mesto má dnes okolo 8 miliónov obyvateľov) naozaj málo. Ako mušketerov!“

V. Mikundá, podľa ria.ru, 29. 3. 2018

O čom bola nacistická správa Ruska?

Nacistický pohlavár Alfred Rosenberg, ktorý sa „preslávil“ svojím spisom „Mýtus XX. storočia“, predložil 8. mája 1941 generálne inštrukcie pre všetkých ríšskych komisárov vo východných územiach.

Alfred Rosenberg bol jedným z prvých a najvplyvnejších členov NSDAP a je považovaný za straníckeho ideológa NSDAP a za pôvodcu nacistických teórií o rasovej nadradenosti árijcov, o nebezpečnosti Židov a o potrebe rozširovať nemecký „životný priestor“ (Lebensraum).

Snímka wikipedia.org

Na začiatku sa v nich konštatuje, že musí byť skoncované s „ruským nebezpečenstvom pre Európu“. A preto je treba raz a navždy zničiť ruský štát a jeho územie zorganizovať tak, aby už nemohol byť obnovený.

Územie ZSSR malo byť rozdelené na tzv. ríšske komisariáty, z ktorých každému sa predpokladal iný politický vývoj. Ríšsky komisariát Ostland, do ktorého patrili poľské krajiny a Bielorusko, sa mal premeniť na germanizovaný protektorát a vyvíjať sa v úzkej závislosti na Nemecku. Ukrajina mala byť premenená na nezávislý štát spojený s Nemeckom. Kaukazsko s okrajovými oblasťami sa malo stať protiruským štátom na čele s nemeckým splnomocnen-

com. Vlastné ruské územie malo byť priamo spravované nemeckými orgánmi; táto oblasť mala zostať zúžená len na starú „historickú“ časť Ruska.

Rosenbergov dekrét tiež dopredu určoval hospodárske rozbitie Sovietskeho zväzu hlavne tým, že v každej z týchto oblastí mala byť zavedená úplne samostatná mena.

V nasledujúcej inštrukcii, datovanej toho istého dňa, sa presne vymedzovala oblasť ríšskeho komisariátu Ostland a konkretizovali sa snahy premeniť túto oblasť na nemecké územie. Podľa Rosenbergovho predpokladu sem malo byť presunuté nemecké obyvateľstvo, osobitne tzv. Volksdeutsche, aby bol germanizačný proces podstatne zrýchlený.

Dňa 17. júla 1941 Hitler vymenoval A. Rosenberga za ríšskeho ministra pre okupované východné územia.

– vmi –

Viete, že...?

...za začiatok 2. sv. vojny sa považuje 1. september 1939, ale podľa spravodajcov by to malo byť úplne inak?

Ved' k septembru 1939 Japonci už pobili okolo 20 miliónov Číňanov, ktorých celkové straty činili 35–40 miliónov ľudí! Kto vie, prečo tieto straty nie sú doposiaľ zarátane do celkových strát 2. sv. vojny, rovnako ako tam chýbajú aj straty celej Indočíny (polostrov Zadá India) a Indonézie?

Otvorene si povedzme, že 2. sv. vojna mala cca 100 miliónov obetí, pretože doterajšie údaje o 55–60 miliónoch prezentujú len falzifikátory!

Na záver super historický dôkaz. Vedúci britskej delegácie Philip Noel-Baker počas záverečného rokovania Ligy národov v roku 1946 začal svoje vystúpenie takto: „Ako všetci vieme, druhá svetová vojna sa začala pred 15-timi rokmi napadnutím Číny Japonskom.“

...ani jedna významná vojna v 2. svetovej vojne nebola oficiálne vyhlásená?

Konkrétne išlo o tieto: 1931 – napadnutie Číny Japonskom, 1935 – napadnutie Habeša Talianskom, 1938 – okupácia Rakúska Nemeckom, obsadenie ČSR Nemeckom, 1939 – napadnutie Poľska Nemeckom, 1941 – napadnutie ZSSR Nemeckom a 1941 napadnutie základne USA Japonskom. Dá sa sem zarátať aj Boj o Britániu v roku 1940.

...o začiatku 1. sv. vojny sa hovorí, že začala vyhlásením vojny Nemeckom Rusku a potom Francúzsku, do čoho sa potom zapojilo Anglicko...?

Všetci vieme, že ide o trochu pochybnú tézu. Aby sme ju spochybnili, stačí ak si uvedomíme, že v marci 1914 cisár Wilhelm II. zvolal poradu veliteľov všetkých druhov vojsk s cieľom zistiť, do akej miery je Reichswehr pripravený na rozsiahlu vojnu.

Cisár zdôraznil, že sa nesmie zopakovať chyba z roku 1913 keď bol premeškaný moment na vybavenie si to s nepriateľmi.

Vojaci hlavnému veliteľovi zahlásili, že vojská ríše sú doplna zmobilizované a k realizácii Schlieffenovho plánu (invázia do Francúzska a Belgicka) môžu pristúpiť do 30 dní.

Prítomný predseda ríšskej vlády Theobald von Bethmann-Hollweg k tomu poznamenal, že nech sa bude konflikt akokoľvek vyvíjať, celá zodpovednosť zaň musí padnúť na Rusko. Téma vinníka za možnú vojnu sa spomína aj v korešpondencii Wilhelma II. a rakúskeho cisára Františka Jozefa.

Zostávalo jedinú – nájsť dôvod na uvedenie nemeckej bojovej mašinerie do pohybu. Stal sa ním výstrel rakúskeho občana 19-ročného študenta Gavriila Principa do arcivojvodu Františka d'Este a jeho manželky Sofie. Lenže kto naozaj stál za Gavrilom sa nevie dodnes. Rovnako nie je dodnes jasné, prečo ostali bez povšimnutia množstvo signálov o teroristickom akte v Sarajeve.

...zaujímavým je aj rok 1914 na začiatok 1. sv. vojny? Prečo ju, napríklad, Nemci nezačali o rok skôr, či o rok neskôr?

V roku 1913 ruský cár Mikuláš II. schválil program reformovania ruskej armády a námorníctva. Tá mala štartovať v roku 1914 a dokončená mala byť v roku 1917. Lenže nemecká rozvedka sa o tom dozvedela a tak sa Wilhelm II. rozhodol konať s predstihom, aby ruská armáda nedobehla náskok nemeckej v ťažkom delostrelectve.

Niečo podobné sa udialo aj v roku 1940. Berlín zistil, aké poučenia si Sovieti osvojili zo sovietsko-fínskej vojny a že kvalitatívna reorganizácia Červenej armády má byť dokončená v roku 1942. Preto Hitler určil začiatok Plánu Barbarossa na máj–jún 1941.

...rozhodujúce porážky a straty utrpela nemecká Luftwaffe, ako aj celý Wehrmacht práve na nemecko-sovietskom fronte?

Luftwaffe tam, napríklad stratila 77 000 lietadiel, kým na Západnom fronte 8 000, v Stredomorí 9 000, na Balkáne 7 500 a nad Nemeckom len 3 535. Neprekvapuje preto, že na sovietsko-nemeckom fronte iba v lete 1944 dosahovali denné straty nacistického letectva toľko, koľko ich stála celá Bitka o Britániu.

Počas Veľkej vlasteneckej vojny uskutočnilo sovietske letectvo asi štyri milióny bojových vzletov. Letectvo Veľkej Británie uskutočnilo počas celej 2. sv. vojny 1,6 milióna a letectvo USA 2,3 milióna bojových vzletov (z toho 1,7 milióna pripadlo na Európu).

Sovietske letectvo zhodilo na nepriateľa 30 450 000 bômb rôznej veľkosti s celkovou hmotnosťou 699 000 ton, čo je 175 000 ton ročne. Americké letectvo zhodilo ročne priemerne 155 854 ton a britské 147 440 ton.

V roku 1943 zhodilo sovietske letectvo na 1 km² frontu 22–33 ton leteckých bômb, v roku 1944 – 60 až 70 ton a v roku 1945 vyše 100 ton na 1 km².

Adriana Mikundová

- **Bačkov:** Ján Ferko 55 rokov.
- **Banská Bystrica-Fončorda, gen. I. Gibalu:** Janina Vaľková 94, Anna Kovalíková 87, Alžbeta Balogová a Milan Cienik 75 rokov.
- **Banská Bystrica-Radvaň:** RSDr. Ján Ševc 70 a Ladislav Farkaš 40 rokov.
- **Banská Bystrica Stred:** Ján Mojžiš 95, Oto Sovák 87 a Kvetka Pavelková 85 rokov.
- **Banská Bystrica-Tr. SNP:** Ing. František Mistrík 96, Ján Liska 83, Emil Pišťanský 70 a Anna Janíková 65 rokov.
- **Bardejov 2:** RNDr. Imrich Novák 82 a Oľga Beňová 70 rokov.
- **Bardejov 3:** PhDr. Štefan Hlohinec 83, Ružena Viteková 81, Anna Surgentová a Jozef Kendra 75 rokov.
- **Bardejov 4:** Anna Kubačková 70 rokov.
- **Bratislava 3:** Drahomíra Šuleková 75 a RNDr. Mária Cupáková 70 rokov.
- **Bratislava 7:** Erika Lednárová 74 a Nataša Poláková 67 rokov.
- **Bratislava 12:** Vlasta Kulíšková 86 rokov.
- **Bratislava 15:** Jaroslav Daniš 85 rokov.
- **Bratislava 18 – Karlova Ves:** Ing. Michal Majtán 84 rokov.
- **Bratislava 19:** Denisa Žiaková, 20 rokov.
- **Bratislava 20:** Jozef Ševc 70 rokov.
- **Bratislava 24:** Ing. Ján Gregor 95 a Dr. František Mózsí, CSc. 94 rokov.
- **Bratislava 29:** Mária Kornokovičová 87 a Ladislav Havran 83 rokov.
- **Breznica:** Helena Olšiaková 92 rokov.
- **Bernolákovo:** Jozefa Višvadevová 80, Peter Gažo 70 a Peter Varečka 45 rokov.
- **Belá-Dulice:** Emília Šalátová 87 a Jozef Bernát 65 rokov.
- **Cinobaňa:** Jaroslav Konárek 86, Július Gombala 85 a Božena Čaniová 80 rokov.
- **Čaňa:** Helena Rusnáková 82, Rozália Tomčová a Štefan Čigáš 80 rokov.
- **Čierny Potok, Armádneho generála Ludvíka Svobodu:** JUDr. Jozef Mochnacky 45, Alžbeta Jelchová 65, Štefan Ka-

- pec 87, Marian Hukel 40, František Krnáč 72, a Anton Pupala 65 rokov.
- **Dobšiná:** Mária Novotná 75 a Karol Horník 65 rokov.
- **Dolný Kubín:** Ján Katrenčiak 93 rokov.
- **Dunajská Streda:** MUDr. Tibor Gallo 75 rokov.
- **Harmanec:** Jozef Knopp 82 rokov.
- **Hažlín:** Jaroslava Mihaláková 60 rokov.
- **Horná Mičiná:** Marta Bučková 65 rokov.
- **Horné mesto Nitra:** Margita Dedíková 91, Felícia Malíková 89 a Oľga Čákyová 80 rokov.
- **Hniezdne:** Anna Majchrovičová 55 rokov.
- **Hnúšťa:** Margita Vaľová 93, Anna Nociarová 88, Dušan Antal 70, Eva Žabková 60 a Mgr. Michal Bagačka 55 rokov.
- **Hrabské:** Mária Glittová 85 rokov.
- **Humenné 1:** Anna Cicková 83 rokov.
- **Jasenie:** Eva Hríbková 75 rokov.
- **Kalinovo:** Emil Kršiak 95 a Milan Laco 85 rokov.
- **Kobeliarovo:** Zuzana Kováčová a Mária Cangárová 88 rokov.
- **Kordíky:** Katarína Donovalová 65 rokov.
- **Košice-Západ:** Ján Spodniak 84 a Ján Mráz 80 rokov.
- **Košice-Sever:** Žófia Zbihlejšová 89 a Ján Dianiška 65 rokov.
- **Kráľovský Chlmec:** Stanislav Ročín 60 a Ján Drobňák ml. 50 rokov.
- **Krivé:** Jozef Kaščák 65 rokov.
- **Kurov:** Katarína Rojková 89 rokov.
- **Kuzmice:** Ján Sokol 85 rokov.
- **Lovinobaňa:** Mária Budincová 88 a Božena Filčíková 81 rokov.
- **Lomné:** Ludmila Hospodárová 60 rokov.
- **Lehôtka:** Zuzana Ballová 93 rokov.
- **Livov:** Pavol Jedinák 80 rokov.
- **Lučenec I:** Zuzana Brémová 97 rokov.
- **Lučenec II:** Jozef Beník 83 rokov.
- **Lučenec III:** Anna Harasztiová 70 a Katarína Vančová 60 rokov.

- **Ľubietová:** Aladar Majer 93 a Soňa Pupalová 65 rokov.
- **Mikulášová:** Vladimír Grocký 50 rokov.
- **Medzibrod:** Juraj Haviar 70 a Anna Ducárová 60 rokov.
- **Medzilaborce:** Emília Ivančáková 70 a Ján Kaliňák 65 rokov.
- **Miežgovec:** Mgr. Mária Holičková 70 rokov.
- **Myjava:** Kristína Paulíková 91, Viera Púľlová 87, Štefan Belanský 85, Mária Dugová 82, Milan Vrána 81, Kristína Mozoláková 75 a Blanka Štrbová 65 rokov.
- **Nová Baňa:** Stanislav Štamposký 92 a Karol Récky 65 rokov.
- **Nové Mesto nad Váhom:** MUDr. Miroslav Kusenda 90, Judita Mornárová 89, Emília Vydarená 84 a Anna Stanková 81 rokov.
- **Novosad:** Anna Štefanová 89 a Andrej Hancošček 82 rokov.
- **Ozdín:** Emília Valachová 89 rokov.
- **Egreš:** Monika Šimková 45 rokov.
- **Partizánske:** Agneša Minárová 90, Mária Kačínová 75 a Gabriela Pribilová 65 rokov.
- **Parchovany:** Jozef Bošiak 70 rokov.
- **Podolíne:** Ján Simoník 70, Ivan Laučík 65 a Jarmila Bobulská 45 rokov.
- **Poltár:** Anton Štuller 65 rokov.
- **Pohorelá:** Anna Mecková a Jozef Terek 70 a Juraj Mecko 65 rokov.
- **Považská Bystrica:** Anna Paulecová 80 rokov.
- **Pezinok – brig. gen. K. Pekníka:** Ing. Marcel Jurech 84, Magda Konečná 80 a Milan Bončo 70 rokov.
- **Prašík:** Ján Repta 70 a Anna Liptková 56 rokov.

- **Prešov:** Helena Popovičová 60 rokov.
- **Piešťany:** Vojtech Javorka 96, Viera Bedrnová 93, Kornel Kubáni 91, Jozefína Chebeňová 90, Helena Selešová 87, Monika Lietavová a Pavol Hložka 82 a Božena Grgáčová 81 rokov.
- **Prievidza:** Mária Gundová 92 rokov.
- **Rožňava:** Ondrej Šimko 85, Magdaléna Nogeová 75, Milan Ďurán 70, PhDr. Ján Matu, Mgr. Ján Vojta a Mária Žolnová 65 rokov.
- **Rimavské Brezovo:** Elena Brndiarová 92, Soňa Kantorová 80 a Ester Bálintová 75 rokov.
- **Rimavská Sobota 2:** Viera Gregorčoková 70 rokov.
- **Rimavská Sobota, J. Bolfika:** Mária Bubelíniová 97 a Ludmila Stančíková 80 rokov.
- **Rimavské Brezovo:** Viera Valentíková 70 rokov.
- **Revúca – Gen. Viesta:** Michal Kalina a Margita Oláhová 75, Štefan Kunštár a Ondrej Štecz 65 a Eduard Petrovič 45 rokov.
- **Slavošovce:** Alžbeta Tóthová 75 rokov.
- **Slovenská Ľupča:** Roman Petrík 75 a Miroslav Macák 65 rokov.
- **Slovenské Nové Mesto:** Štefan Hovanec 83 a Zoltán Becanič 70 rokov.
- **Sliach:** Paulína Babicová 94, Ladislav Fekiač 88 a Mgr. Milan Zemko 55 rokov.
- **Stará Halič:** Jozef Nociar 50 a Ján Malatinec 70 rokov.
- **Stará Ľubovňa:** Rozália Horváthová 80 a Mgr. Štefan Poľanský 75 rokov.
- **Stará Turá:** Emília Kubišová 89 rokov.
- **Streda nad Bodrogom:** Ale-

- xander Krajník a Alžbeta Tokárová 55 rokov.
- **Sečovce 1:** Mária Kľučárová 85 rokov.
- **Senica:** Ján Karas 86, Kristína Hyžová 83, Anna Deáková 80 a Zlatica Beblavá 75 rokov.
- **Stebník:** Jozef Dinis 70 rokov.
- **Spišská Nová Ves:** RSDr. Ján Koňak 80, Zita Holecová a Peter Bernáth 70 rokov.
- **Snina:** Františka Pandulová 90 rokov.
- **Tlmače:** Viera Kanková 65 rokov.
- **Trebišov 1:** Juraj Kučera 40 rokov.
- **Trebišov 3:** Lucia Záhorská 25 rokov.
- **Trenčín 1:** Stanislav Krčmárik 60 rokov.
- **Utekáč:** Katarína Vrábľová 88, Juliana Janečeková 84, Jolana Michnová a Miroslav Štremajer 80 a Viera Trnavská 70 rokov.
- **Veľaty:** Anna Nemethová 90 rokov.
- **Vráble:** Mária Štefániková 90 a Pavol Černo 86 rokov.
- **Zlatá Baňa – Sekčov:** Marek Migaš 40 rokov.
- **Zlatý Potok:** Elena Vrťová 82 rokov.
- **Zvolen Centrum:** Emília Karakošiaková 96 a Marta Baldovská 85 rokov.
- **Zvolenská Slatina:** Anna Chudá 82 a Anna Dobiasová 65 rokov.
- **Žiar nad Hronom:** Oľga Vivodová 88, Mílada Lastičová 85, Marta Karulová 82, Alexandra Kúšiková 80, Zuzana Horniaková 70, Mária Stropková, Terézia Klimentová a Milan Fridrich 65 rokov.

Jubilantom srdečne blahoželáme.

80-te jubileum Viktora Timuru

Dňa 14. apríla 2018 sa dožil jubilea 80 rokov vzácny človek. Jeho životným krédom je bádať o skutočnom pôvode Slovanov, Slovanov a Slovákov. PhDr. Viktor TIMURA, CSc., sa narodil 14. 4. 1938 na Šariši v obci Gregorovce.

Po ZŠ nastúpil do vojenského učilišťa Jána Žižku z Trocnova v Bratislave, pokračoval vo vojenskom učilišti v Lipníku na Bečvou a vo Vyškove na Morave. Nastúpil k výsadbárom v Prešove. Neskôr pôsobil ako výsadbár aj v Holešove, Prostějove...

V rokoch 1967 až 1971 absolvoval vysokoškolské vzdelanie v obore filozofia a estetika na vysokej škole v Prahe a štúdium ukončil v Bratislave. Ašpiráciu v odbore filozofie a sociológie ukončil na SAV v Bratislave.

Po rozdelení ČSFR bol menovaný do funkcie riaditeľa odboru kultúry MO SR. Po skončení vojenskej služby nastúpil do Národného literárneho centra, neskôr pretransformovaného na Literárne informačné centrum, kde pôsobil až do dôchodku.

Je aktívnym členom SZPB

v Bratislave, kde žije. Aktívne pracuje aj v Klube výsadbárov SR.

V. Timura sa takmer celý život venuje bádaniu a výskumu histórie Slovanov, Slovanov a Slovákov. Napísal o tom aj niekoľko diel, v ktorých sa opiera o historické dokumenty dejín Slovanov od staroindických, egyptských, gréckych a latinských písomných pamiatok, ktoré však nie sú v súčasnom ponímaní histórie, zostavenej najmä západoeurópskou historiografiou, žetateľné.

V. Timura je aj členom Slovensko-ruskej spoločnosti. V roku 2017 sa zúčastnil Slovanského zjazdu v Moskve a Petrohrade, kde mal tiež prednášku o Slovanskej histórii a vzájomnosti.

Jeho cesty v roku 2017 viedli aj do obce Čierny Potok (21. 11. 2017), kde na pozvanie tamojšej ZO SZPB armádneho generála L. Svobodu prezentoval svoje

dielo a zúčastnil sa aj pietneho zhromaždenia v obci, venovaného spomienke odvlčenia 14 rodákov nyllassiovskými fašistami do koncentračného tábora.

Naša ZO SZPB sa k jubileu pripája s tradičným želaním pevného sibírskeho zdravia, kaukazskej dlhovekosti a cigánskej vitality.

A tebe k tomu aj veľa úspechov pri tvorbe ďalších národných diel.

Jozef Pupala

Navždy sme sa rozlúčili

- **Cinobaňa:** s 85 ročnou Teréziou Urbančokovou.
- **Dobšiná:** s 94 ročnou Žófiou Bukovinskou.
- **Kobeliarovo:** s 83 ročným Martinom Hlaváčom.
- **Miežgovec:** s 84 ročnou Emíliou Sečanskou.
- **Partizánske:** s 95 ročnou Františkou Bystrou a s 94 ročnou Margitou Horváthovou.
- **Prešov ZV SR:** so 74 ročným Jánom Dzambikom.

- **Rožňava:** s 90 ročnou Margitou Némethovou.
- **Rimavské Brezovo:** s 91 ročnou Emíliou Čupkovou.
- **Závažná Poruba:** so 70 ročným PhDr. Ing. Vladimírom Farárikom.
- **Žilina:** s 83 ročným plk. v. v. Antonom Múdrym.

Česť ich nehynúcej pamiatke!

Jozef Kopčan 95 ročný

„Vážený pán Jozef Kopčan. Pri príležitosti Vašich 95 narodenín, prijímame srdečné blahoželanie a úprimný pozdrav od členov ZO SZPB v Banskej Štiavnici.“

Máme úprimnú radosť, že sa dožívate tohto významného životného jubilea, pri príležitosti ktorého vám vyslovujeme v tieto pre vás slávnostné dni úprimnú vďaku za prácu v Slovenskom zväze protifašistických bojovníkov, ako aj za dlhoročnú prácu vedúceho pracovníka v podniku Pleta, š. p. v Banskej Štiavnici,“ uvádza v blahoželaní Jozefovi Kopčanovi, predposlednému účastníkovi 2. sv. vojny zo základnej organizácie SZPB v Banskej Štiavnici jej predseda Vladimír Poprac.

Do ďalších rokov Vám prajeme veľa zdravia, šťastia, spokojnosti a krásnu jeseň života.

– VP –

Nyilassiovcí mu chceli vykopnúť „bolševickú dušu“

Dňa 17. 4. 2018 sa dožil krásneho veku 90 rokov člen ZO SZPB v Tornaľi pán Artúr Sobonya.

Do SZPB vstúpil pred 60 rokmi ako vojak základnej vojenskej služby na Sliači. Vzorom v postojoch mu bol otec, ktorý pracoval ako ilegálny pracovník už pred vojnou i v jej priebehu vo vtedy okupovaných Šankovciach, dnes Gemerská Ves. Syna si zaučil na spojku a tak sa mládenec Artúr pohyboval medzi Tornaľskom, Rimavskosobotskom a Revúckom.

Pochopiteľne, že musel byť aj v Levente v Tornaľi. Keď sa niekedy nezúčastnil výcviku, už ho doma hľadali „kekeš čendór“ (kohúti žandári) v doprovode nyilassiovcov. Stalo sa, že za absenciu mu zviazali za chrbtom ruky a vytiahli na šibenicu. Keď omdlel, obľiali ho vodou a znova ho pod na šibenicu.

Obzvlášť boli „cvičiteľia“ Levente vynaliezaví pokiaľ pršalo, alebo padal sneh. Vtedy mali radosť z nácviku plazení. No a ak sa mladý Artúr chcel vyhnúť vode alebo blatu, skočil mu „inštruktor“ na chrbát a skákal po ňom s revom „vydupem z teba tú bolševickú dušu“!

Po zrade im nyilassiovcí urobili doma raziu. Mladý

Artúr vyskočil do záhrady a čo čert nechcel rovno pred „kekeš čendóra“! No ten mu napodiv ukázal prstom na ústa, aby bol ticho a aby utekal a domov sa nevracal. Otec také šťastie nemal, odvliekli ho do Dachau. Našťastie sa z neho vrátil.

K jeho krásnemu jubileu prišli páni Artúrovi okrem štyroch detí a 7 vnukov, brata Ladislava s manželkou zagrátulovať a poďakovať aj primátorka mesta Tornaľa Anna Szegedy s prednostom mestského úradu Ladislavom Nagyom. Okrem daru mu odovzdali aj blahoprajný list.

Jubilantovi za ObľV SZPB zablagoželal Jozef Pupa a za ZO SZPB Tornaľa predseda Marián Zelina a podpredseda Miroslav Tabaček.

– JP –

Ján Mojžiš z Moštenice sa dožíva 95 rokov

Priamy účastník SNP Ján Mojžiš sa narodil 12. mája 1923 v B. Bystrici.

Po vypuknutí SNP ho prideliť k partizánskej skupine Dolina na Španej Doline. Veliteľom bol kpt. Jozef Pristach. Skupina uzavrela Španiu Dolinu ešte predtým, ako Nemci prišli do B. Bystrice. V zostave 160 mužov jednotka bránila vstup do doliny, neskôr museli ustúpiť do hôr.

Ján Mojžiš sa nejaký čas zdržiaval v Moštenici, Kyslej, potom znova v malej skupine postupoval smerom na Panský diel, kde ich odstreľovali Nemci zo Sásovej.

Koncom októbra 1944 zišiel do Rudlovej a vybavil si dokumenty, aby mohol opäť pracovať v Škodovke. Pracovali tam aj starí Nemci na opravách mobilnej bojovej techniky. Ján Mojžiš pracoval s nimi.

V závode boli aj debny s municiou do mínometov. Ján Mojžiš potajomky odstraňoval z mín zápalky, no prichytili ho, postavili k múru a mal byť zastrelený. Neskôr ho znovu odvieďli na Gestapo na základe udania.

Prežíval ťažké chvíle, keď Nemci otvárali okolité cely a ľudí odvádzali na popravy do Kremničky. Ako

ho raz viedli na vyšetrovanie, zbadal ho istý Dr. Turček, ktorému predtým niekoľkokrát opravoval auto. Ten mu vybavil prepustenie.

Po vojne sa zapojil do obnovy zničenej infraštruktúry, spoločne s ruskými vojakmi sa podieľal aj na obnove železničného mosta v blízkosti terajšieho dopravného závodu SAD B. Bystrica. Po vojne bol aj vyznamenaný.

Keď pracoval v Elektrárňach vo Zvolene a neskôr v Banskej Bystrici, zmobilizovali ho do ZNB, v ktorom pracoval do roku 1982. Už ako dôchodca pracoval vo V. Krtíši na plynovode, v Stavoindustry a v Smrečine v B. Bystrici. Dve volebné obdobia pracoval vo funkcii poslanca MsNV v B. Bystrici.

Je členom SZPB v ZO SZPB B. Bystrica Stred.

Ján Mojžiš je nositeľom niekoľkých vyznamenaní ČSSR aj SR, ale aj viacerých rezortných vyznamenaní.

Pri príležitosti vzácneho jubilea 95. narodenín udelila ÚR SZPB Jánovi Mojžišovi vyznamenanie „Za vernosť.“

Peter Baroš

Posledný bojovník s fašizmom v Žiari nad Hronom jubiluje

Posledný priamy účastník boja proti fašizmu v ZO SZPB v Žiari nad Hronom František Ťakuš z Pitelovej sa pred nedávnom dožil krásneho jubilea 95 rokov.

V SNP bojoval ako vojak a po prechode na partizánsky spôsob boja v horách sa stal členom prvej partizánskej skupiny Dolina, veliteľa mjr. (?) Petrova a kpt. J. Pristacha. Odbojovú činnosť vykonával až do 8. mája 1945.

Je nositeľom vojenských a pamätných vyznamenaní a medailí za odbojovú činnosť. Boli mu postupne udelené všetky tri stupne medaile M. R. Štefánika.

F. Ťakuš je dlhoročným členom SZPB, bol jedným z prvých členov po založení organizácie. Za jeho činnosť v boji proti fašizmu mu k jeho životnému jubileu ÚR SZPB udelila najvyššie ocenenie medailu „Za vernosť“, ktorú mu v jeho bydlisku odovzdal predseda s členmi výboru ZO SZPB.

Prajeme mu z celého srdca do ďalších rokov života pevné zdravie, rodinnú pohodu, porozumenie, lásku vnúčať a pravnučať a zaslúženú úctu v spoločnosti.

Členovia ZO SZPB v Žiari nad Hronom

Svetová premiéra filmu „Sobibor“

V pondelok 23. apríla sa vo Varšave konala svetová premiéra ruského filmu „Sobibor“, ktorý sa v ruských kinách začne premieňať 3. mája a na Slovensku bude mať premiéru 7. mája 2018.

„Sobibor“ je režisérsky debut Konstantina Chabenského, ktorý hrá vo filme hlavnú úlohu. Je ňou postava sovietskeho dôstojníka Alexandra Pečorského, ktorý zorganizoval jediné úspešné povstanie v nacistických koncentrákoch.

Film je založený na udalostiach 2. sv. vojny v nacistickom tábore smrti Sobibor 14. októbra 1943 na území Poľska. Poručíkovi Červenej armády Alexandrovi Pečorskému, ktorý padol do zajatia a ocitol sa v koncentračnom tábore, sa v priebehu troch týždňov podarilo naplánovať medzinárodné povstanie väzňov aj zo západnej Európy a Poľska. Táto udalosť sa stala jediným úspešným povstaním a útekem väzňov z nacistického koncentračného tábora.

V rámci pamätného Medzinárodného dňa pamiatky na obeť holokaustu a výročia oslobodenia Leningradu od fašistickej blokády si úryvky z toho filmu pozreli prezident V. Putin s izraelským premiérom Benjamínom Netanjahu.

Sobibor bol nacistický koncentračný tábor, v ktorom bolo pozabíjaných 170–250 tisíc Židov z Poľska, ZSSR, Československa, Holandska a ďalších krajín. Tábor fungoval od 15. 5. 1942 do 15. 10. 1943. Povstanie v ňom má tento roku 75. výročie.

12. 1. 2018 zomrel v Kyjeve (vraj) posledný z organizátorov povstania Arkadij Vajspapir, ktorý mal 96 rokov. (Slovo „vraj“ je tu použité preto, lebo v Izraeli ešte údajne žije jeden z týchto hrdinov. Ak je to pravda, tak posledným je on – pozn. Bojovník)

* * *

Minulý rok bolo Rusko vďaka protiruskej fóbii vylúčené z účasti v organizačnom výbore na realizáciu obnovy múzea a pamätného miesta na území Sobiboru. Hoci aj finančne išlo na to prispieť najvyššou sumou. Žiaľ, vôbec sa proti tomu nepostavili ani zástupcovia Izraela a ani Slovenska.

Izrael však na štátnej úrovni svoj postoj zmenil a dnes jednoznačne podporuje ruskú účasť. Postoj Slovenska, ktoré je tiež členom výboru, je nám záhadný. Slovensko bolo proti a asi je proti aj dnes. Hlavne však o tom nepochopiteľne mlčí.

Myslím si, že v tomto prípade sa dá súhlasiť so stanoviskom, ktoré vyslovila oficiálna predstaviteľka ruského ministerstva zahraničia Maria Zacharova, že postoj tých, ktorí neprotestovali proti nepripusteniu Ruska k práci výboru, „hraničí s historickou zradou“.

V. Mikunda, s využitím ria.ru z 11. a 23. 4. 2018

PREČÍTALI SME ZA VÁS

Hitlerovi Česi

Česi boli za Hitlera výslovne uvádzaní ako árijský národ v osobných preukazoch s rodokmeňmi predkov; z českých chlapcov sa mal tvoriť nový nacistický vodcovský dorast na elitných školách NAPOLA; českí muži mali byť prijímaní do radov SS; „česká krv“ bola zákonom chránená pred miešaním sa so židmi...

Etablovaná česká historiografia voči týmto skutočnostiam mlčí, pretože tieto historicky podložené fakty sa nehodia do narysovaného konceptu, podľa ktorého Česi v novej Hitlerovej Európe nemali fyzicky čo hľadať, píše autor Lukáš Beer a demonštruje, že pre Čecha v „Novej Európe“ bolo zamýšľané rovnocenné miesto vedľa Nemca, a to nielen na príklade masovej ideologickej prevýchovy českej mládeže v Protektoráte, ktorá mala byť podľa želania nemeckých úradov vychovávaná v rovnakom duchu ako nemecká mládež v Hitler-Jugend.

Táto kniha, ako vôbec prvé historiografické dielo povojnovej českej literatúry, čitateľa vraj „pravdivo, detailne a fundovane“ zoznamuje so základnými princípmi dobovej rasovej náuky, osobitne so zreteľom na český národ. Tým pádom je vraj „nejeden z českých akademických historikov komunistickéj minulosti a ponovembrovej súčasnosti usvedčený z klamstva“.

Lenže tým nie je ani zďaleka vyčerpaný repertoár Beerových historických bádání dodnes „tabuizovaných oblastí“ života Čechov v Protektoráte. Mohli Česi cez vojnu študovať na nemeckých vysokých školách a aký bol o štúdium záujem? Chcete poznať mená takmer stovky Čechov, ktorí pomohli odhaliť Heydrichových vrahov a dostali za svoju pomoc bohatú odmenu? Aký obraz o Čechoch v Ríši vytvárala tamojšia tlač?

Kto by chcel tieto odpovede nájsť v učebniciach dejepisu, tak neuspeje. Kniha Hitlerovi Česi „kriticky, ale na základe fundovaných zdrojov“ búra jeden protektorátny mýtus za druhým ako domček z karát.

Bojovník: Keď si prečítame článok a pozrieme nižšie uvedené video, naskytne sa nám otázka. Kto a prečo chce Čechov dodatočne zmeniť na porazený národ 2. svetovej vojny?

Podľa: <http://guidemedia.cz/item/hitlerovi-cesi/> z 1. 4. 2014

Odporúčame pozrieť si aj toto video: www.hitlerovicesi.cz

